

Siedem groszy

CENA POJEDYŃCZ. EGZEMPL. 8 GROSZY
W NIEDZIELĘ 10 GROSZY

DZIENNIK ILUSTROWANY DLA WSZYSTKICH
O WSZYSTKIEM.

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA · SENSACYJNE POWIEŚCI.

ROK III.

SOBOTA, 22 WRZESNIA 1934

NR. 261

SPRAWCA PORWANIA DZIECKA LINDBERGH ZOSTAŁ UJĘTY

Nowy Jork, 21. 9. Tel. wł.

Prasa poświęca wiele miejsca aresztowaniu rzekomego sprawcy porwania pierwszego dziecka Lindbergha, niejakiego Richarda Hauptmana. Aresztowanie nastąpiło w wyniku długotrwałego śledztwa, prowadzonego przez policję. Hauptman był śledzony od szeregu tygodni i został aresztowany dopiero w chwili, gdy zgromadzono przeciw niemu niezbit

poszlaki, 13.750 dolarów znaleziono w garażu. Dwóch świadków poznało w Hauptmanie pośrednika pomiędzy gangsterami, a rodziną Lindbergha. Są to: pewien szofer oraz niejaki dr. Conden. Aresztowany przeczy stanowczo, jakoby był zamierzany w sprawę porwania dziecka Lindbergha. Sprawa ta budzi ogromne zainteresowanie.

Śtudenci niemieccy w koszarach „Katolicy“ von Papena. -- Żydzi w Niemczech

Berlin, 21. 9. (Tel. wł.)

Naczelny wódz studentów niemieckich wyższych uczelni wydał rozporządzenie w sprawie skoszarowania studentów. Przewidziana jest budowa specjalnych bloków koszarowych, które będą nosiły nazwę „domów koleżeństwa”. Począwszy od trzeciego semestra wszyscy studenci będą zobowiązani zamieszkać przynajmniej na przeciąg dwóch semestrów w koszarach, gdzie otrzymają odpowiednie wykształcenie wojskowe. Przewidziane jest również dla wszystkich studentów, począwszy od trzeciego semestra jednolite umundurowanie.

Berlin, 21. 9. (Tel. wł.)

Założona w swoim czasie przez b. wicekanclerza Papena „Wspólnota Pracy Niemców katolickich” została rozwiązana.

Urzędowo motywują to zarządzenie koniecznością scentralizowania pod egidą partii narodowo - socjalistycznej wszelkich poczynań w zakresie uregulowania stosunków między państwem a Kościołem.

Berlin, 21. 9. (Tel. wł.)

Dziennik angielski „News Chronicle” podał wiadomość o przygotowywaniu w Niemczech wielkiej akcji przeciw Żydom. Według dziennika, wydana ma być ustawa, odbierająca Żydom niemieckie prawa obywatelskie. Wiadomość ta spotkała się z zaprzeczeniem ze strony miarodajnych czynników niemieckich. Wspomniane koła zapewniają, że nie przygotowuje się żadnej agitacji przeciw Żydom, ani żadnej ustawy, pozbawiającej ich praw obywatelskich.

Rzadkie zdjęcie rodzinne z angielskiego dworu królewskiego. Od lewej do prawej: księżna grecka, król angielski, księżna Maryna, książę Jerzy, jej narzeczoną, królowa angielska i książę grecki Mikołaj.

Tragedja „Morro-Castle” Co mówi aresztowany radiotelegrafista

Nowy Jork, 21. 9. (PAT.)

Przed komisją śledczą, badającą sprawę katastrofy okrętu „Morro Castle” zeznawał dziś radiotelegrafista, Alagna.

Zatarg w górnictwie angielskiem

Londyn, 21. 9. (Tel. wł.)

Minister górnictwa Brown odbył konferencję z przedstawicielami kopalń i delegatami górników południowej Walii. Na skutek tej interwencji rządu obie strony zgodziły się odbyć w poniedziałek wspólną konferencję w celu omówienia zatargu i podjęcia raz jeszcze próby porozumienia.

Przed procesem zabójców ś. p. mł. Pierackiego

Warszawa, 21. 9. Tel. wł.

Urząd prokuratorski ma już w najbliższym czasie przystąpić do sporządzenia aktu oskarżenia w sprawie o skrytobójcze zabójstwo śp. ministra Pierackiego. Proces rozpocznie się prawdopodobnie już na początku przyszłego roku. Śledztwo prowadzone przez specjalną brygadę, jest już na ukończeniu.

Twierdził on, że w czasie wybuchu pożaru kapitan i pozostali oficerowie statku ujawnili niezdecydowanie i niezrozumiały brak energii. Wywołało to niedającą się usprawiedliwić opóźnienia. Rozkazy, wydawane z mostu kapitańskiego, osłoniętego gestem dymem, były niezrozumiałe, a sternik manewrował w różne strony tak, jakoby ster przestał funkcjonować normalnie. Ludzie biegali tam i zpowrotem, podczas gdy kapitan Warme nie przestawał przemierzać mostek kapitański. W pewnej chwili ktoś, prawdopodobnie Warme, krzyknął „zmień kierunek, wjedźcie na mieliznę”, a pierwszy oficer łamał ręce, krzycząc kilkakrotnie: „co zrobić, co zrobić”.

Ujęcie mordercy ś. p. post. Stachelskiego

Poznań, 21. 9. (Tel. wł.)

Jak przed kilku dniami donosiliśmy obszernie zamordowany został posterunkowy Stachelski ze Skalmierzyc w czasie patrołowania na szosie. Dowiadujemy się obecnie, że władze bezpieczeństwa ujęły jednego ze sprawców zbrodni i osadzili w więzieniu.

Wedle wszelkich przypuszczeń morderstwo było dziełem kilku osób. Władze policyjne trzymają nazwisko aresztowanego w tajemnicy aż do ujęcia dalszych sprawców.

Miljonowa wygrana w Warszawie

Warszawa, 21. 9. Tel. wł.

W piątek w pierwszym i drugim ciągu loterii państwowej, główne wygrane były następujące:

1.000.000 złotych na nr. 132.138. Los ten został sprzedany w Warszawie. Nabywcy mieszkają również w Warszawie. — Dwie ćwiartki nabyli robotnicy fabryki „Pocisk”, trzecią ćwiartkę żona pewnego sierżanta, a ostatnią ćwiartkę kupiec żydowski z ulicy Gesiej w Warszawie.

15.000 zł. — 44784 140897
10.000 zł. — 14916 115386 130601 132630 134515.

5.000 zł. — 5447 126988 161616
2.000 zł. — 42514 49604 102872 145838 151103 153077

1.000 zł. — 1940 4106 7393 11047 22031 37658 52608 70990 86690 78789 80509 83337 98743 100633 107682 114757 188297 117755 123072 130242 148494 153978 161056

Przed zakończeniem strajku w Ameryce Pomyślne starania rządu

Nowy Jork, 21. 9. Tel. wł.

W waszyngtońskich kołach miarodajnych panuje przeświadczenie, że strajk w przemyśle włókienniczym będzie niebawem zakończony. Pracodawcy są skłonni przyjąć wyrok komisji rozjemczej. Komisja proponuje m. in. utworzenie specjalnego urzędu dla spraw stosun-

ków w przemyśle włókienniczym. Urząd ten będzie nosił nazwę Textile Labour Relations Board.

Pozatem ministerstwo pracy przeprowadzi szczegółowe zbadanie przyczyn obecnego strajku. Prezes komitetu strajkowego, Gorman, zapowiedział, że w poniedziałek, dnia 24 bm. do strajku przy-

stąpią robotnicy i urzędnicy farbiarni. Tem niemniej przeważa zdanie, że przed poniedziałkiem sytuacja strajkowa będzie wyjaśniona i, że wysiłki prezydenta Roosevelta oraz rządu w sprawie szybkiej likwidacji strajku, będą uwieńczone powodzeniem.

Towarzystwo „Saturn“ kupuje kopalnię w Grodźcu od księcia von Donnersmarcka

Pomiędzy przedstawicielami Towarzystwa „Saturn“ a księciem Donnersmarkiem, właścicielem kopalni Tow. Grodzieckiego w Grodźcu, toczą się pertraktacje o kupno kopalni.

Kopalnia ks. Donnersmarcka poczyniła kosztowne inwestycje, zaciągając pożyczkę. W związku z tem znalazła się w kłopotach finansowych, z których nie może wybrnąć, co przypuszczalnie jest powodem sprzedaży tego olbrzymiego obiektu przemysłowego.

Pertraktacje są na najlepszej drodze,

i w najbliższych dniach już należy się spodziewać podpisania aktu sprzedaży i kupna.

Przypuszczać należy, że po nabyciu kopalni przez „Saturn“ spłacone zostaną również zaległości robotnicze.

W szkole im. Reja w Siemianowicach

nauczyciel ewangelik uczy religii katolickiej

W powszechnej szkole imienia Reja w Siemianowicach, do której uczęszczają prawie w stu procentach dzieci katolickie, a najwyżej 3 do 4 dzieci ewangelików, pełnią obowiązki kierownika szkoły ewangelik, nauczyciel p. Wróbel, który zastępował nawet podczas nauki religii katolickiej nauczyciela religii... katolickiej!

Jest to tembardziej dziwne i oburzaające, że przecież na miejscu nie brak księży katolickich i sił nauczycielskich spośród katolików, którzy chętnie popędziliby z nauczaniem religii katolickiej.

Pozatem rodzice dzieci, uczęszczających do tej szkoły, skarżą się, że z powodu 3 do 4 dzieci ewangelickich dzieci ich tracą nadaremnie czas w szkole.

Sprawą tą winna zająć się bezwzględnie Rada Miejska, której prezes p. dr. Zieleniewski zapewniał na ostatniem posiedzeniu Rady, że pomimo skreślenia napisów katolickich na szkołach pod względem nauczania religii katolickiej nie będzie powodu do innych skarg. Krucho muszą być te zapewnienia p. prezesa, jeżeli już po kilku dniach dzieją się wyżej opisane rzeczy. (sim)

Kronika Śląska

Redakcja i administracja: Katowice, ulica Sobieskiego 11, — tel. 349-81.

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO W KATOWICACH.

SOBOTA: g. 15.30 „Lilla Weneda“ dla szkół; g. 20 „Pan z towarzystwa“ dla urz. magistratu. **NIEDZIELA:** g. 16 „Pan z towarzystwa“; g. 20 „Zwyciężyłem krzyż“.

TEATR POLSKI Z KATOWIC W TARN. GÓRACH.

W piątek, dnia 28 września br. odbędzie się w sali Domu Ludowego w Tarnowskich Górach gościnny występ Teatru Polskiego z Katowic, który wystawi na scenie sztukę w 3-ach aktach Otto Indiga, zatytułowaną „Człowiek pod mostem“. Bilety można wcześniej nabyć w księgarni M. Rydzkowskiego (Rynek), zaś w dniu przedstawienia przy kasie od 18-tej. Początek przedstawienia o godzinie 19.45. (Pi)

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

KATOWICE. Capitol: „Pod przegrzaniem“. Casino: „365 żon króla Pauzole“. Colosseum: „Tajemnica ogrodu zoologicznego“. Palace: „Przedmieście“. Rialto: „Karnawał i miłość“. Unlon: „Aniołowie piekła“. Debi-ma: „Rozkoszna przygoda“ i „Białe szaleństwo“.

CHORZÓW. Colosseum: „Walc wiosenny“ i „Miasto pod terorem“. Apollo: I. „Kochalam go...“ II. Filip i Flap: „Synowie pustyni“. Roxy: „Dziewczę z nad Wołgi“ i „Falszywy strzał“.

KINA W RYBNIKU.

Palac: „Tajemniczy jeździec“. Apollo: „Fantomas“.

RADJO.

NIEDZIELA, 23 WRZESNIA 1934 R.
Katowice. 9.00 Audycja poranna. 10.05 Muzyka religijna. 10.15 Nabożeństwo ze Lwowa. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Wiadomości meteorologiczne. 12.15 Poranek muzyczny. 13.00 „Przez lady i morza“. 14.00 Koncert popularny orkiestry mandolinistów Tow. im. Moniuszki w Welnowcu. 15.00 „Rolnictwo od Poznania do Reykjaviku“. 15.15 Płyty. 15.25 Skrzynka pocztowa 15.35 Płyty. 16.20 Recital śpiewaczy. 16.45 Opowiadanie dla dzieci. 17.00 Muzyka taneczna. 18.45 „Życie młodzieży“. 19.00 Muzyka lekka. 20.00 Popul. koncert symfoniczny. 21.00 „Na wesolej lwowskiej fali“. 21.45 Wiadomości sportowe. 22.00 Porady radiotechniczne. 22.30 Muzyka taneczna. 23.05—23.30 Muzyka taneczna.

— **NABOŻEŃSTWO DLA GLUCHONIE-MYCH W KATOWICACH** odbędzie się w kaplicy SS. Elżbietank, dn. 23 bm. o godz. 10-tej.

— **ZJAZD ĆWICZEBNY STRAŻACTWA ŚLĄSKIEGO.** Z okazji Pierwszej Ogólno-Krajowej Wystawy Obrony Przeciwołowniczo-gazowej w dniu 23 września br. odbędzie się w Katowicach Zjazd Ćwiczebny Strażactwa Śląskiego.

— **WAŻNE DLA KSIĘŻY.** Związek Kapłanów „Unitas“ komunikuje tą drogą wszystkim księżom na terenie diecezji śląskiej, że zebranie mającej się ukonstytuować sekcji naukowej przy „Unitasie“ odbędzie się nie 27 września, jak zapowiedziano w „Wiadomościach Diecezjalnych“, lecz 26 bm. o godz. 15.30 po południu w Domu Związkowym N. M. P. w Katowicach, a to ze względu na wykłady o Akcji Katolickiej dla księży, które rozpoczną się 25-go bm. rano o godz. 9, a kończą się w środę, 26 bm. o godz. 13. Księża, przybywający urzędowo na wykłady, nie potrzebują zatem przyjeżdżać po raz trzeci i powinni jaknajliczniej pozostać na zebraniu sekcji naukowej.

— **PORANEK FILMOWY** dla młodzieży szkolnej urządziła Komisja Międzyszkolna w kinie „Casino“ (ul. Poprzeczna) w niedzielę, 23 września o godz. 12 w południe. Wyświetlony zostanie interesujący film z życia ludów podbiegunowych p. t. „Eskimo“. Wstęp 50 gr. Bilety do nabycia przy kasie.

— **APEL DO OBYWATELI MIASTA SIEMIANOWIC.** Magistrat m. Siemianowic, oraz probostwo przy kościele św. Krzyża, upraszają Sazn. obywateli o łaskawe udekorowanie domów sztandarami narodowymi i kościelnymi w dniu 23 b. m. z okazji 50-lecia kościoła św. Krzyża. (sim)

— **POKRZEPIL SIE.** W nocy na 20 bm. włamał się nieznany sprawca do lokalu „Pokersep“ na Rynku w Katowicach, gdzie skradł z podręcznej kasy 218 zł., a pozatem około 900 papierosów i 19 wódek, wartości 546 zł.

— **DYŻUR LEKARSKI W KATOWICACH** pełnią z ramienia Kasy w niedzielę, 23 b. m.: dr. Barański, ul. Wojewódzka 28 i dr. Neukirch, ul. 3 Maja 33.

— **ZŁOTE GODY.** Kościelny par. pszczyńskiej, p. Józef Gaża, obchodzi w dniu 24 bm.

Szukajcie bezrobotnego Froncka!

Konkurs dla prenumeratorów „Siedmiu Groszy“

Kto dziś zdemaskuje bezrobotnego Froncka, otrzyma nagrodę w wysokości

10 złotych.

Szukajcie go na terenie miasta Chorzowa. Froncek będzie obecny od godz. 10 do 11 w hali targowej i między straganami na targowisku. Trudno będzie go tam odszukać, bo na targu jest zawsze dużo ludzi.

O godz. 11 Froncek wybiera się na ulicę Wolności, gdzie będzie oglądał wystawy sklepów, a między innymi wstąpi do sklepu Fuchsa, Domu Konfekcyjnego, potem zwiedzi nasz Oddział przy ul. Zjednoczenia 2. Około godz. 13 zwiedzi ratusz. Na obiad wybiera się do restauracji „Pod Dzwonem“, a później zamierza wypić piwko w restauracji „Na wzgórzu Rede na“. Od godz. 14 do 16 Froncek będzie oglądał miasto, a zwłaszcza gmachy, pomniki, boiska i inne ciekawe obiekty.

Froncek nosi jasne ubranie, zamiast kamizelki ma sweter koloru

ciemno - niebieskiego, wreszcie nosi półbuciki.

Kto z prenumeratorów w jakimś nieznanym przechodniu rozpoznałby Froncka, winien do niego grzecznie przystąpić z zapytaniem:

— **Przepraszam, czy mam zaszczyt z panem Fronckiem z „Siedmiu Groszy“?**

Froncek zobowiązany jest odpowiedzieć:

— Tak!

Prenumerator „Siedmiu Groszy“, po otrzymaniu potakującej odpowiedzi, legitymuje się przed Fronckiem swoją kartą abonamentową. Froncek robi sobie notatki, oddaje kartę i równocześnie wręcza prenumeratorowi kartkę, upoważniającą go do odebrania nagrody w oddziale naszym w Chorzowie, ul. Zjednoczenia 2.

Co tydzień Froncek bawić będzie w innej miejscowości.

Szukajcie Froncka, bo łatwo zdobyć w ten sposób nagrodę. (n)

Brzytwą zarżnął kolege Krwawe porachunki osobiste w Sosnowcu

20 bm. wieczorem w bramie hal „Rozwoju“ w Sosnowcu, przy ulicy Modrzejewskiej, rozegrała się straszna walka, pomiędzy Stefanem Knaśm, a Stanisławem Swobodą.

Knaś w pewnej chwili wyjął z kieszeni brzytwę, rzucając się z nią na kolegę. Prze-

rażony Swoboda chwycił ostrze rękami — kalecząc się w okropny sposób. Nie uratowało go to jednak bo w następnej chwili Knaś przeciął mu gardło, poczem zbiegł.

Strasznie rannego Swobodę umieszczono w szpitalu, gdzie walczy ze śmiercią.

— **PECH ZŁODZIEJA.** W czwartek policja w Rybniku przytrzymała złodzieja zawodowego Franciszka Wywiórę z Rybnika w chwili, gdy zamierzał właśnie sprzedać 44 kg. blachy z rynnny deszczowej, pochodzącej z kradzieży. (r)

— **DYŻUR APTEK W LUBLINCU.** W niedzielę, 23 bm. pełni dyżur apteka pod „Orlem“ ul. Lompy, a dyżur nocny od 22 do 28 b. m. włącznie Nowa Apteka na Rynku. (pg)

— **POŻAR W LUBLINCU.** Dnia 19 bm. po południu wybuchł pożar w stogu mieszkanki w pobliżu stodoły Śl. Zakł. Psychjatr. w Lublińcu. Ogień przerzucił się na stodołę i dalsze 2 stogi słomy, które spłonęły. Szkoda wynosi około 16.000 zł. Spalone obiekty były ubezpieczone. (pg)

SENSACYJNE OSZUSTWO W RYBNIKU

Woda zamiast wina tokajskiego

Niejak Henryk M. z Krakowa, podróżujący pewnej firmy krakowskiej, trudniący się handlem wina, otrzymał swego czasu od pewnego kupca w Rybniku zamówienie na 2 beczki wina tokajskiego, przedniego gatunku. Przejorny kupiec wykupił jednak nadesłane wino na dworcu tylko w połowie i przekonał się, że rzekome „wino tokajskie“ jest zwykłym winem jabłecznym. Wobec tego kupiec zrezygnował z odbioru drugiej beczki i polecił odesłać ją zpowrotem do Krakowa.

Po kilku tygodniach ten sam kupiec

otrzymał bez zamówienia 2 skrzynie z winem, których jednak również nie przyjął.

Po pewnym czasie rozbiła się na dworcu z niewyjaśnionej przyczyny jedna z nadeszłych z Krakowa butelek, przyczem kolejarze stwierdzili, że w butelkach znajduje się najzwyklejsza woda. Wobec tego, że dostawca nie chciał towaru odebrać, ekspedycja towarowa wyznaczyła licytację „wina“. W toku licytacji stwierdzono, że w 40 butelkach mieściła się zamiast wina, woda, a w pozostałych 40

Kronika Zagłębiowska

Redakcja i administracja: Sosnowiec, 3-go Maja 5.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dziś w sobotę, dnia 22 b. m. — ciesząca się niespożytkiem dotąd powodzeniem świetna komedia p. t. „STEFEK“. Liczne zebrana publiczność oklaskuje wykonawców z p. Kozłowskiem (świetnym Stefkim) na czele. Wobec niezwykłego zainteresowania „STEFKIEM“ Teatr wstrzymał mającą się dziś odbyć premierę i „STEFEK“ utrzyma się w ciągu najbliższych dni na repertuarze.

REPERTUAR:

Sobota, dn. 22 b. m. o godz. 20 m. 15 — „STEFEK“ po cenach niższych.

Niedziela, dn. 23 b. m. o godz. 16 m. 15 — „STEFEK“; o godz. 20 m. 15 — „STEFEK“.

KINA W ZAGŁĘBIU:

SOSNOWIEC. Zagłębie: „Co może Paryż“ Palace: „Księżę Arkadij“. Eden: „Pan X. morduje“. Momus: „Bokser i dama“ i „Bigamista mimowoli“. Caslno: „Pożegnanie z grzechem“.

BEDZIN. Nowości: „Bolero“. Apollo: „Tajfun“.

CZELADZ. Czary: „Niewidzialny człowiek“ i „Życie bez jutra“.

— **27-LETNI STAN. WIERZCHOWSKI** z Sosnowca, który w czasie kradzieży w mieszkaniu p.p. Wójcików w Czeladzi (Miłowicka 91) schwytany został przez Wójcikową, skazany został na rok więzienia z pozbawieniem praw na 3 lata.

— **2 LATA WIĘZIENIA ZA KRADZIEŻ.** 21-letni Lucjan W. za kradzież rowerów na szkole pracowników fabryki Bauertza w Myszkowie, Kośa i Wielonki, skazany został na 2 lata więzienia.

— **OTWARCIE ŚWIETLICY W CZELADZI.** 16 bm. w Czeladzi odbyło się uroczyste otwarcie roku świetlicowego w Czeladzi. Przemawiali pp. M. Szczerba, Tajchman i H. Szczerbowa. Członkowie Masłowski, L. Jasińska, M. Kupka, Pietrusiak i inni popisywali się śpiewem i muzyką. Wręczono również nagrody zwycięzcom w wyścigach kajakowych L. Borgowi, Mystkowski i Kupce.

— **W MODRZEJOWIE** 2 nieznanych osobników obrabowało w biały dzień mieszkanie kupcowej Hamburgierowej, kradnąc biżuterję i garderobę wartości 2 tys. zł. Pościg nie dał rezultatu.

— **ZUCHWAŁY NAPAD W CZELADZI.** W ub. czwartek wieczorem jakiś osobnik wyrwał z ręki Bermanowej torebkę z pieniędzmi i przeskoczywszy mur cmentarny ukrył się wśród grobów.

Pamiętaj o powodzianach

Bezpłatny wstęp do kina dla prenumeratorów „Siedmiu Groszy“

Redakcja nasza poczyniła starania, by każdy z prenumeratorów „Siedmiu Groszy“ mógł bezpłatnie korzystać ze wstępu do kina.

Rozpoczynamy od prenumeratorów, zamieszkających w Dębnie i okolicy (Zagłęże, Welnowiec, Józefowiec). Za okazaniem karty abonamentowej „Siedmiu Groszy“, każdy okaziciel będzie miał wolny wstęp do kina „Dębina“ w Dębnie przy ulicy Dębowej w dniu 24-go września br. o godz. 16-tej.

Kino „Dębina“ wyświetla w tym dniu dwa pełne emocyj filmy dźwiękowe, a mianowicie „Białe szaleństwo“ i „Rozkoszna przygoda“.

W pierwszym filmie występuje znana sportsmenka Leni Riefenstahl i słynny narciarz Schneider. Film pełen emocyj przedstawia arcyzabawne przygody narciarskie.

W drugim filmie występuje rozkoszna Käte Nagy.

Wstęp wolny w dniu 24 b. m. przysługuje każdemu, kto wykazać się może posiadaniem karty abonamentowej. (n)

Pałka skazany na dziesięć lat więzienia

Koniec procesu o zamordowanie ś. p. Pioskowika

Ostatni dzień rozprawy przeciwko kolejarzowi Pawłowi Pałce, oskarżonemu o zamordowanie swego kolegi pracy śp. Pioskowika, odbywał się znowu przy olbrzymim zainteresowaniu publiczności. Przed gmachem sądu myślowickiego oraz na cmentarzu gromadziły się tłumy. Wiele komentarzy wywołał fakt, że Pałka nie brał udziału w ekshumacji zwłok. Na cmentarzu był jedynie jego obrońca dr. Strzelczyk.

O godz. 9 zjechał sąd do Myśłowic. Rozprawę otwarto w gmachu sądowym, jednak w chwilę później sąd udał się na cmentarz przy ul. Mikołowskiej, gdzie miano dokonać ekshu-

macji. Zmarły w szpitalu miejskim w Katowicach. Sąd wobec tego odczytał tylko zeznania tego rzeczoznawcy.

Sensacyjne zeznanie

Zeznawała dalej 14-letnia Gertruda Bronówna z Myśłowic, która twierdziła, że krytycznego dnia jechała wraz z siostrą ul. Krakowską na rowerze. Nagle usłyszały w magazynie kolejowym kłótnię, a następnie strzały. Dziewczeta zaciekażone zbliżyły się do magazynu i tam Bronówna zobaczyła, jak Pioskowiak upadł na ziemię, w chwili gdy Pałka trzymał w jego kierunku wyciągniętą rękę.

Dziewczyna poznała oskarżonego Pałkę i opisuje jak krytycznego dnia był ubrany. — Również opisuje ubranie w jakim był śp. Pioskowiak, którego poprzednio rozpoznała.

Skowik, którego poprzednio rozpoznała.

Świadek ten z całą stanowczością zeznaje, że oskarżony Pałka strzelał do śp. Pioskowika, Sąd postanawia wobec tego zarządzić ponowną wizję lokalną.

W czasie wizji lokalnej św. Bronówna wskazała sądowi miejsce, w którym upadł po strzale śp. Pioskowiak. Wizja wypadła dla osk. Pałki niekorzystnie. Gmach sądu oblegany był przez tłumy ciekawych.

Po dalszych zeznaniach św. Bronówny w sali sądowej, przewodniczący zamknął przewód sądowy, poczem przemawiali prokurator i obrońca.

O godz. 20 sąd ogłosił wyrok, skazując Pawła Pałkę na 10 lat więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego. Oskarżonego, który — jak wiadomo — odpowiadał z wolnej stopy, natychmiast aresztowano.

Konfiskata książki antyhitlerowskiej

W tych dniach uległa konfiskacie książka Łakomego pt. „Prawda o Hitlerze i o żydach”, drukowana w Wyd. Miarki w Mikołowie. Konfiskata nastąpiła za obrazę Hitlera, przedstawionego na stronie tytułowej, jak kopie żyda. (r)

Sprawa spadku po ś. p. Wróblu

W najbliższych dniach podana zostanie ponownemu rozpatrzeniu głośna swego czasu sprawa spadkobierców po śp. Wojciechu Wróblu o własność z kuksów gruntowych Gwarectwa Węglowego Waterloo, kopalnia Eminencja. Pełnomocnik procesowy spadkobierców jest podobno w posiadaniu sensacyjnego dokumentu, z którego wynika, iż pretensje ich do owych dwóch kuksów gruntowych są uzasadnione. Proces w tej sprawie trwa już 4 lata.

„Rarytasy” podrożały

W ostatnich dniach cena popularnych na Śląsku „Rarytasów” podskoczyła nagle z 70 gr. na 80 gr. za 20 sztuk. Jak nas informują, dzieje się to na podstawie zarządzenia Gen. Dyr. Mon. Tyt., zatwierdzonego przez Min. Skarbu. Odnośne zarządzenie ogłoszone zostało w „Dzienniku Ustaw R. P.”. Gen. Dykcja P. M. T. nie uważała jednak za potrzebne zarządzenia tego podać do wiadomości konsumentów za pośrednictwem prasy miejscowej, tak, że na tem tle dochodziło w trafikach do licznych nieporozumień.

Ciekawe pokazy odkażania odbędą się dziś i jutro w Katowicach

Na terenie wystawy O. P. L. G. w Katowicach odbędzie się dziś o godz. 16 pokaz wzorowej drużyny odkażającej miejskiej, połączony z ćwiczeniami odkażania plamy iperytowej. W niedzielę 23 bm. o godz. 12-tej odbędzie się wielka defilada służb. o. p. b. czyli służby przeciwpożarowej, odkażającej i ratowniczo-sanitarnej.

Bezpośrednio po defiladzie nastąpi również na rynku w Katowicach pokaz odkażania plamy z gazu żrąco-parzącego przez kolumnę mechanicznego odka-

żania. Plama wytworzona zostanie już w wczesnych godzinach rannych, poczem wystawione będą tablice ostrzegawcze. Gaz żrąco-parzący zastąpiony będzie oczywiście nieszkodliwą namiastką.

Popołudniu w niedzielę odbędzie się, z okazji zjazdu ćwiczebnego Straży Pożarnej, ciekawe pokazy, począwszy od godziny 15-tej. Wskazaniem jest, aby, tak koła fachowe, jak i szerokie warstwy społeczeństwa, skorzystały z okazji zapoznania się z likwidacją skutków ataków lotniczych.

Nieudaly napad na pociąg pod „Piekłem” Walka złodziei z kolejarzami

W ub. piątek pomiędzy Groźcem a Zabkowicami, tuż obok kol. „Piekło” dokonano napadu na pociąg węglowy.

Trzech nieznanych osobników usiłowało wskoczyć na będadcy w biegu pociąg węglowy, celem dokonania rabunku węgla.

Rabusiów spostrzegli kolejarze i przeszkodzili im w kradzieży. Pomiedzy kolejarzami, a rabusiami wywiązała się bójka i w rezultacie złodzieje obrzucili obsługę kamieniami, co miało skutek fatalny. Raniionych zostało bowiem dwóch kolejarzy: rewizor Frank z Sosnowca i konduktor Stanisław Złociński ze Strzemieszyc. Frankowi, ugodzonemu w twarz kamieniem z bliskiej odległości wybito 9 zębów, to też nieszcześl. silnie skrwawiony stracił przytomność. Obydwóch rannych odwieziono do szpitala.

Pościg za sprawcami napadu narazie nie dał rezultatu.

Po wstrząsach podziemnym

W związku z wstrząsem podziemnym, który odczuto na terenie Katowic i okolicy w dn. 20 bm. w kołach fachowców górniczych twierdzą, że został on wywołany prawdopodobnie robotami górniczymi, a zwłaszcza pękaniem grubych warstw piaskowca w kopalni. Miejsca pochodzenia wstrząsu nie ustalono.

2 kop. „Delbrück”

W ub. czwartek kolumna ratunkowa wydobyła zwłoki ostatniego górnika, śp. Bernarda Machulika z Zabrza, zasypanego w czasie ostatniej katastrofy na kop. „Delbrück”. Zwłoki odstawiono do kostnicy lecznicy brackiej w Zabrzu.

Urlopy turnusowe

Jak już donosiliśmy, zarząd huty „Królewskiej” w Chorzowie zapowiedział na dzień 30 bm. wysyłkę 633 robotników na urlop turnusowy. W sprawie tej odbyła się w ub. piątek konferencja u komisarza Wesolowskiego, który po rozpatrzeniu sprawy zezwolił na wysyłkę 250 robotników, na urlop turnusowy na przeciąg trzech miesięcy. Również i huta „Baildon” w Katowicach wypowiedziała 205 robotnikom zajęcie. Z liczby tej przypada 40 zwolnień na t. zw. „rewersantów”, zaś 165 dotyczy stałej załogi. Poza tem zarząd huty zwrócił się do komisarza z prośbą o zezwolenie na wprowadzenie stałego turnusu na okres pół roku dla 180 robotników. Poszczególne grupy robotników odbywać mają urlop turnusowy przez 2 miesiące.

Zbierał na „pogorzalców”

Policja w Mikołowie przytrzymała znanego oszusta Antoniego Nikla, bez stałego miejsca zamieszkania, który zbierał w okolicy Mikołowa datki na pogorzalców pewnej gminy. Nikiel posiadał sfalszowane poświadczenie, wystawione przez urząd gminy w Cwiklicach, w pow. Pszczyńskim.

Paweł Pałka.

macji. Przez cały czas padał deszcz, a dopiero po przeprowadzeniu sekcji zwłok i po zakopaniu trumny wypogodziło się trochę. Przy tem sąd na cmentarzu przesłuchał żonę śp. Pioskowika, Elżbietę, i grabarza Pypłacza, którzy potwierdzili, że rozkopany grób jest grobem śp. Pioskowika. Następnie częściowo już zniszczoną trumnę umieszczono w specjalnej skrzyni i zwłoki przewieziono do kostnicy szpitala miejskiego w Myśłowicach. Tam wyjęto z trumny zwłoki, złożono na nosze i przeniesiono je do gmachu szpitala, gdzie dr. Łaguna z Zakładu Medycyny Sądowej z Poznania, prześwietlił je aparatem Röntgena, a następnie w kostnicy dokonał ich sekcji. Wszystkie te czynności zostały wykonane w obecności sądu. Nadmienić wypada, że zwłoki Pioskowika spoczywały przez półtora roku w ziemi, a jednak były dość dobrze zachowane. Ubranie, w którym pochowano zmarłego, było jeszcze w zupełnie dobrym stanie.

Rozprawa

Po dokonaniu sekcji sąd udał się ponownie do gmachu Sądu Grodzkiego, gdzie zjawił się również Pałka, celem przesłuchania rzeczoznawcy.

W czasie przerwy wielką sensację na korytarzu wywołało opowiadanie szofera, niejakiego Kramarza, do którego rzekomo oskarżony Pałka powiedział, że na wypadek zasądzenia go, zdradzi wiele świństw, które zdołał wysledzić w czasie urzędowania na dworcu w Myśłowicach.

W toku dalszej rozprawy na wniosek prokuratora dr. Mehofera przesłuchano świadka Trojana, który pod przysięgą zeznał, że na 8 dni przed krwawą strzelaniną w magazynach kolejowych, zalił się przed nim śp. Pioskowiak, że został przez osk. Pałkę pobity. Opowiadając o tem, śp. Pioskowiak pokazywał świadkowi zadraśnięcie na twarzy, nie chciał jednak ujawnić przyczyn tej bójki.

Według zeznań rzeczoznawcy dr. Łaguna, obecna sekcja zwłok wykazała zupełnie co innego niż przeprowadziła sekcja. Mianowicie znaleziono t. zw. kanał postrzałowy rany, znajdującej się pod lewym okiem, a nie znaleziono kanału strzału, który spowodował śmierć. Dlatego też należy przypuszczać, że druga kula utkwiała w mózgu. Kuli tej jednak nie znaleziono i jak podaje rzeczoznawca — trudno jest ją znaleźć. Strzały zostały dane do śp. Pioskowika z tyłu. Poza tem prawdopodobnie sprawca musiał stać a zamordowanego siedział. Wykluczone jest jednak, by strzelano do śp. Pioskowika w chwili gdy leżał na podłodze.

Następnie miał być jeszcze przesłuchany rzeczoznawca-rusznikarz, st. przodownik policji Kaczmarczyk z Katowic. Okazało się jednak, że p. Kaczmarczyk w ub. czwartek

Franciszka i Stefan Prenżynowie z Bielszowice, stali Czytelnicy „Siedmiu Groszy”, obchodzą w dniu dzisiejszym 60-lecie pożycia małżeńskiego, czyli diamentowe wesele. Czcigodnym Jubilatom życzymy długich jeszcze lat życia w zdrowiu i szczęściu.

Ukamenowany krewniak Krawy spór o majątek w Łęce

Wieś Łęka w powiecie Będzińskim była widownią strasznej bójki na tle sporu o majątek.

W Łęce, mieszka dość liczna rodzina Kopystów, znana z długo trwającego sporu o podział majątku. Do zgody nie mogło nigdy dojść, bo każdy chciał dla siebie największą i najlepszą część, to też próby podziału kończyły się zwykle krwawymi bójkami.

Ofiarą jednej z podobnych bójek padł Franciszek Kopysta, sprzeciwiający się swym braciom, siostrom i dalszym krewnym. Rozwścieczona rodzina rzuciła się na niego z kamieniami, bijąc go do utraty przytomności. Już w leżącego na ziemi, bez oznak życia,

rzucano jeszcze kamieniami, to też, gdyby nie interwencja sąsiadów, nieszczęśliwego ukamenowanoby na śmierć.

Pobitego w okropny sposób policja umieściła w szpitalu, gdzie zdolano uratować mu życie, jednak zdrowia nie odzyskał. Fr. Kopysta stracił częściowo władzę w rękach, słuch, oraz doznał szwanku na umyśle.

Rodzina Kopystów, stanęła wczoraj przed Sadem Okręgowym w Sosnowcu, oskarżona o ciężkie uszkodzenie ciała. Piotr i Kazimierz Kopysta skazani zostali na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na przeciąg 3 lat. Ponieważ były to niesnaski rodzinne, sąd wydał łagodny wymiar kary.

Sensacyjna afera przemytnicza na Śląsku Przemył 200 kg kamieni do zapalniczek

W ostatnich dniach Śląska Straż Graniczna zlikwidowała aferę przemykania na dużą skalę, kamieni do zapalniczek z Niemiec do Polski.

Dochodzenia wykazały, że szajka, składająca się z Salomona Zelkowicza, zamieszkałego w Katowicach, Franciszka Neumana i Zofii Neumanówny, oraz niższego funkcjonariusza państwowego Pawła

Wojtkę, przemycała na odcinku granicznym komisariatu Szarlej ogółem około 200 kg. kamieni do zapalniczek.

Przemytnicy byli bardzo dobrze zorganizowani i wyposażeni we wszelkie środki, służące do uprawiania wyrafinowanego przemytnictwa. Towar dostarczono do mieszkania Salomona Zelkowi-

cza w Katowicach przy ul. Marjackiej.

Wszyscy oskarżeni zostali przekazani do dyspozycji prokuratora Sądu Okręgowego w Katowicach. Salomon Zelkowicz i Paweł Wojtek zostali osadzeni w areszcie śledczym, pozostali oskarżeni, którzy przyznali się do winy, będą odpowiadali z wolnej stopy.

Męczennica w Koronie

64)

Zbliżając się do dworca, stanął nagle i zadrżał. Tuż koło niego przeszła młoda i piękna kobieta, z podwójną torebką, przewieszoną przez ramię. Była to Klara, córka człowieka, którego przed chwilą zamordował i okradł.

Ale prędko odzyskał przytomność i zdjawszy kapelusz, ukłonił się grzecznie.

Klara biegła dalej, oglądając się niespokojnie na wszystkie strony.

Po odejściu ojca i męża zamknęła się Klara w swoim wspaniałym buduarze i zabrała się do pakowania pieniędzy i klejnotów. Do północy miała jeszcze trzy godziny czasu, zawieła dla kobiety, pragnącej się uwolnić z pod nienawistnego jarzma i dążącej do wymarzonego szczęścia!

Ach, gdyby jeszcze żyła jej matka! Klara uwielbiała ją i straty jej nigdy przeboleć nie mogła. O ile ojciec był samolubem, dla innych skąpym i człowiekiem bez serca, o tyle była matka poświęcającą się dla innych, bezinteresowną i litościwą. Ona to, uniesiona wówczas litością, przyjęła Riga do swego zamku i starała się o ile możliwości osłodzić mu tam pobyt; genialny chłopiec zdobył sobie od razu jej sympatię, i czuł się tak jak w niebie!

Ale szlachetna ta kobieta — za rychło opuściła ten świat, za rychło dla córki, która wychowana bez miłości i opieki macierzyńskiej, stała się dobrą wprawdzie, ale samodzielnią, kapryśną i upartą. Może to było winą ojca, który nie znosząc opozycji, obudził właśnie w jej sercu chęć postawienia na swoim. Z biegiem lat stawał jej się ojciec coraz bardziej obcym, i chociaż była dlań dobrą i wogóle posłuszną córką, a on dumny z jej urody, to w rzeczywistości jednak nic ich nie łączyło.

I teraz, gdy dorosła, zapragnął ojciec dla niej korony książęcej, podczas kiedy ona marzyła nieustannie o swoim pięknym cyganie.

I zobaczyła go, pięknego, genialnego artystę i przywiązanie dziecka, zamieniło się w gorącą miłość kobiety!

Czy było grzechem, że chciała opuścić tego, którego jej rozkaz ojca narzucił na męża i iść z tym, którego serce jej wybrało i ukochało na wieki?

— Nie! — zawołała. — To nie jest grzechem! Przeciwnie, byłoby grzechem, kłamać uczucie, którego mięć dla niego nie mogę! Kochać innego i być żoną innego — to jest grzech!

Nareszcie, po częstym patrzeniu na zegarek, nadeszła jedenasta. Czas na dworzec!

Cicho i ostrożnie ubrała się w ciemną, skromną suknię, zabrała mały kuferek z bielizną, klejnotami i opanem w złoto obrazem matki i wysunęła się z pokoju.

W portmonetce miała około dziesięciu tysięcy franków, na pierwszy więc rok dosyć.

Przechodząc koło sypialni księcia, zatrzymała się na chwilę, przez uchylone bowiem drzwi, dziwne ją doszły słowa. Mimowoli zbliżyła się nieco i słuchała...

— Z powodu tego nędznego cygana jestem kaleką! — mówił książę. — Bóg zesłał piorun na mnie! Wobec teścia udaję spokojnego, ale w głębi serca rozpaczam nad moim kalectwem!

Klara osłupiała. Co znaczyły te słowa? Jakim sposobem był Rigo wmiieszany w tę sprawę?

Teraz jednak nie mogła namyślać się nad tem, czas nagiął. Rigo zapewne oddawna już czeka na nią na dworcu!

Po chwili była już w parku, i chcąc jaknajprędzej stanąć na miejscu, postanowiła iść krótszą drogą, wzdłuż wybrzeża morskiego. O tym czasie nie była droga ta zbyt przyjemną, ale Amerykanka nie lękała się niczego. Nie oglądając się wcale, biegła z szybko-

naprzód — morze szumiało zdaleka, księżyc świecił jasno, i wszystko oddychało wonią kwiatów i głębokim spokojem.

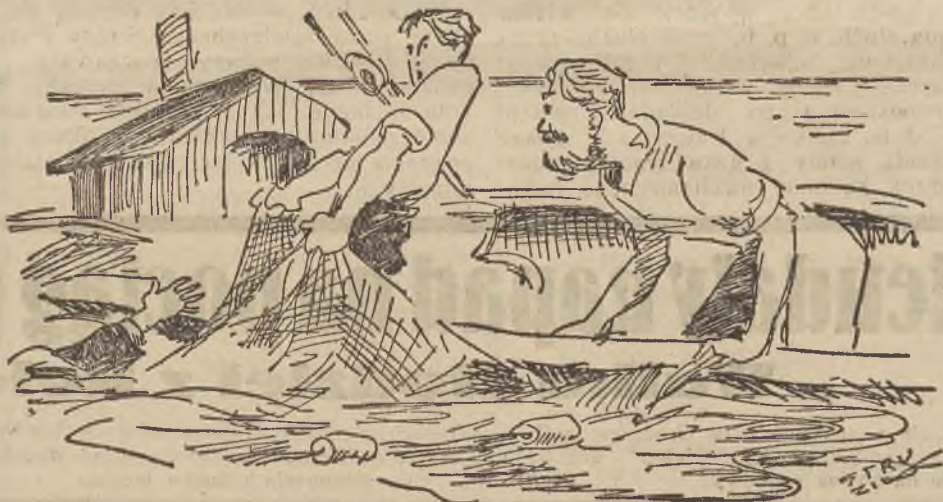
Nagle w tej cudownej ciszy nocnej rozległ się w bliskości huk strzału i przerażający okrzyk śmiertelnej trwogi przeszył powietrze.

Klara zadrżała i stanęła na chwilę jak zdętwiała, ale zaraz potem otuliła się mocniej płaszczem i pobięła dalej.

Nie przeczuwała ona, że to był głos jej ojca, umierającego i wołającego o pomoc!

— Pewnie jaki samobójca! — pomyślała. — Przegrał wszystko i strzelił do siebie, a w ostatniej chwili żał mu jednak życia! Ach, ileż ofiar pochłonie jeszcze to piekło!

Zdyszana, zmęczona, dopadła nareszcie dworca, na którego elektryczna oświetlona wieża wskazywał ze-

Zdziwieni wyciągnęli się i o mało gar wpół do dwunastej. A zatem całe jeszcze pół godziny do odejścia pociągu!

Wolniej teraz, aby nie zwracać na siebie uwagi, zbliżyła się do kasy i kupiła dwa bilety pierwszej klasy — ale pomimo, że się pilnie oglądała na wszystkie strony, Riga dojrzeć nie mogła.

On przecież mógł już być tutaj, on nie potrzebował potajemnie wychodzić z domu!

Może musiał pożegnać najpierw swoich muzykantów, rozliczyć się z nimi, powiedzieć, gdzie mają w przyszłości grywać, wyznaczyć nowego kapelmistrza — drobne takie sprawy zajmują zwykle dużo czasu — więc też cierpliwa, usiadła na kanapie w półcieniu i kazała sobie podać filiżankę herbaty.

W sali dużo było publiczności, pociąg bowiem, wychodzący o północy, był pośpiesznym i miał najlepsze połączenie z pociągami paryskim.

Klara piła wolno herbatę, spoglądając nieustannie na zegarek.

O Boże, jak wolno posuwały się wskazówki.

Rigo nie przychodził!

Ile razy kto drzwi otworzył, myślała, że to on — i już chciała biegnąć ku niemu, ale za każdym razem był to ktoś inny!

Dwunasta zbliżała się, pociąg miał odejść za dziesięć minut — teraz był najwyższy czas, aby Rigo przyszedł, trzeba im się było porozumieć o tem, czy owem...

Klara zawołała kelnera, kazała mu zobaczyć, czy w innych salach niema młodego mężczyzny, który tak a tak wygląda i z najwyższym niepokojem odebrała odpowiedź, że w innych salach publiczności wcale niema! Może na peronie...

— Tak, zapewne na peronie! — zawołała i wybiegła przez szeroko otwierane drzwi.

Pociąg stał gotowy do odejścia. Podróżni wsiadali, każdy szukał sobie najlepszego miejsca, urzędnicy zamykali z głośnym trzaskiem drzwi... Rozległ się świst lokomotywy, para buchnęła — pociąg ruszył!

Klara stała, jak nieprzytomna.

Rigo nie przyszedł.

Wszystko się dla niej skończyło! Całe marzenie szczęścia rozwiało się jak mgła...

— Ach, lepiej umrzeć! — zawołała głośno i ciężkie łzy spłynęły po jej bladej twarzy.

Ale czemu Rigo nie przyszedł? O zdradzie z jego strony mowy być nie mogło, więc albo nagle ciężko zachorował, co nie było prawdopodobne, albo...

Serce Klary ścisnęło się rozpaczą na myśl, jaka powstała w jej głowie. Nie śmiała jej nawet dokończyć!

Gdzie iść teraz? Przecież tu zostać nie mogła, musi wrócić do domu.

Ale gdzie był jej dom? Czy miała wrócić do willi księcia?

— Nigdy! Bo cóż ją tam czekało? Wieczne męczarnie, komedje, kłamstwa, a ona do tego żadnej nie miała zdolności. Nie mogła księcia szano-

Klara krzyknęła przeraźliwie i zemdlna osunęła się na ziemię.

Kilku urzędników kolejowych przybiegło natychmiast na pomoc, podniesiono zemdlną i ułożono ją wygodnie w prędko przywołanej dorożce.

Przybywszy do willi, kazał ją książę zanieść do sypialnego pokoju i zając się jej trzeźwieniem, ale dopiero po kilku godzinach udało się lekarzowi przywołać ją do życia.

Gdy nareszcie odzyskała przytomność, ujrzała się sam na sam z swoim mężem.

— Książę, — zaczęła zaraz, a wyraz niezłomnej woli jaśniał w jej oczach, — mam ci tylko kilka słów do powiedzenia, ale im prędzej je wypowiem, tem lepiej dla nas obojga! Pan zabił człowieka, którego kochałam, a temsamem zniszczyłeś całe szczęście mego życia. Wyrzuciłeś mi straszną krzywdę — niech ci Bóg wybaczy — wynagrodź mi ją chociaż tem, że wrócisz mi wolność!

— Nigdy! Za nic w świecie! Jesteś moją i moją musisz zostać na zawsze!

— Spodziewałam się właściwie innej odpowiedzi! — rzekła Klara dziwnie spokojna. — Ale wiemy, przynajmniej teraz oboje, czego się trzymać i czego się nawzajem od siebie spodziewać możemy.

W tej chwili zapukano mocno do drzwi.

— Kto tam? — krzyknął książę rozgniewany.

— Otwieraj, książę! Jestem dyrektorem policji z Monte Carlo i z ważną przychodzącą wiadomością! — odpowiedział głos za drzwiami.

— Ciekawy jestem, czego on chce odemnie? — szepnął książę, otwierając drzwi.

Wysoki, niemłody, wytwornie ubrany mężczyzna wszedł do pokoju.

— Czy mam zaszczyt widzenia z księciem Chimay? — zapytał.

— Tak!

— A ta pani jest zapewne żoną księcia?

— Tak, to moja żona!

— Żona pana jest córką Amerykanki, pana Varda?

— Tak, ale nie rozumiem...

— I nie wiesz księżno, gdzie ojciec twój się chwilowo znajduje?

— Mój ojciec? Przypuszczam, że jest w hotelu „Continental“. Mieszkaliśmy tam od chwili przybycia do Monte Carlo!

— Więc nie słyszałaś pani jeszcze nic?.. Ach, ciężka to sprawa, ale obojętnie nakazuje mi powiedzieć prawdę.

— Co się stało? — zawołała Klara przerażona.

— Przygotuj się pani na wiadomość okropną!

— Mój ojciec! Co się stało z nim?

— Ojciec pani... został... zamordowany!

Z szeroko otwartymi oczami patrzyła Klara jak nieprzytomna na dyrektora policji — książę stał też osłupiały, nie mogąc jeszcze pojąć tej strasznej nowiny.

Że Vard został zamordowany, że nie żył, o to nie chodziło mu tak bardzo. Główną rzeczą było to, czy napisał poprzednio do banku angielskiego, przekazując dziesięć milionów Klary na jego imię! Jeżeli nie — w takim razie zależał zupełnie od łaski Klary, jedynej spadkobierczyni olbrzymiego majątku, a czy się mógł wiele pieniędzy spodziewać, o tem wątpił trochę.

Klara była w rozpacz. Zapomniała, że ojciec zmusił ją do zaślubienia księcia, którego nienawidziła, zapomniała, że on nigdy nie miał dla niej serca, że był skąpy dla biednych i nielitościwy dla całego otoczenia... Myślała w tej chwili jedynie o tem, że straciła człowieka najbliższego sobie, do którego pomimo wszystko szczerze była przywiązana i który się przecież dotąd nią opiekował.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Stulecie „Bastylji” warszawskiej

Po zgnieceniu powstania listopadowego, generalny budowniczy fortecy w b. Królestwie Polskim, twórca Modlina, Brześcia Litewskiego, Dębina i drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej, gen. mjr. Iwan Iwanowicz Den, przedstawił carowi Mikołajowi I plan wybudowania na Placu Saskim wielopiętrowej baszty, najeżonej działami. Groźna ta baszta miała w posłuszeństwie utrzymać buntowniczą Warszawę.

Dziwaczno tego projektu, wypracowanego w lutym 1832 r., Mikołaj I nie zatwierdził. Nie przyjąwszy tedy „baszty obronnej” generała Dena, Mikołaj I zarządził wybudowanie potężnej cytadeli koło Żoliborza, t. j. w tym miejscu, gdzie do dnia dzisiejszego istnieje.

Budowę jej rozpoczęto w maju 1832 roku i ukończono po upływie dwóch lat w 1834 r. Mikołaj I nazwał ją Aleksandrowską, na cześć t. zw. odnowiciela Królestwa Polskiego, cara Aleksandra I. Poświęcenie kamienia węgielnego pod tę „Bastylję” odbyło się 1 czerwca 1832 r. Przez tragizm ówczesnego polskiego losu, przy wznoszeniu cytadeli, zostali zatrudnieni polscy więźniowie, wydatki zaś na budowę kaźni dla siebie, które dosięgły ogromnej sumy — 10 milionów rubli, ponieść musiał kraj cały.

Cytadela tedy była nietylko warowną twierdzą, przeznaczoną dla uśmierzenia w każdej chwili jakiegokolwiek powstania w Warszawie, ale także więzieniem stanu. Do tego celu służył przede wszystkim osławiony „X pawilon” i główny odwód, t. zw. urzędowo „Aleksandrowska Hauptwachta”. Natychmiast po ukończeniu „X pawilonu” zaludniono go politycznymi więźniami, których nie mogły pomieścić inne więzienia warszawskie, mianowicie t. zw. Plac, Ludwisarnia, Klasztor Karmelitów, gdzie więziony był Maurycy Mochnacki i klasztor OO. Franciszkanów. Cytadela warszawska stała się największą kaźnią bojowników za sprawę narodu i wolności. Wchłonęła trzy pokolei „partii” ofiar: partyzantów polistopadowych, powstania styczniowego i socjalizmu polskiego. W X pawilonie było na parterze i piętrze 95 cel.

W 1915 r. wyrokiem dziejów, w warunkach pełnych grozy i historycznej wymowy, przysłał ostatecznie władza i przemoc Rosji Mikołajewskiej, a w trzy lata potem wszelki duch obcego ciemięstwa uleciał z Bastylji warszawskiej, która przetrwała czterech carów (dwóch Aleksandrów i dwóch Mikołajów), a dziś wokół jej złowieszczych kazamat odradza się nanowo Żolibórz, dawniej z francuska zwany Joli-bord, piękna ościs z przed wieku letniskowa dzielnica Warszawy.

Obecnie powstaje w Cytadeli warszawskiej Muzeum Cierpienia za Wolność. X pawilon, a zwłaszcza jego część główna, obejmująca cele, gdzie przebywali: Romuald Traugutt, Józef Montwiłł, Stefan Okrzeja i wielu, wielu innych —

będzie zachowana jako zabytek historyczny i jako sanktuarium męczeńskiego ducha wolności.

Wiekopomne miejsce kaźni, tuż przy tak zwanych dawniej Iwanowskich Wrotach jest przedmiotem stałej opieki. Na murze umieszczono wielkie tablice z imionami i nazwiskami straconych w tem miejscu, nieco dalej zaś, po lewej stronie od bramy wejściowej, zachowana została na swoim poprzednim miejscu szubienica o licznych hakach, którą dla zabezpieczenia od niszczenia działami czasu okryto grubym szkłem ochronnym. Na

kształt wysokiego płaskiego klosza. Zachowany też został i mocno z boków podparty sędziwy kasztan, który przez czas jakiś służył zamiast słupka dla rozstrzeliwanych skazańców. Obok niego zaś, chwilowo jeszcze pod gołym niebem, stała dawna ponura karetka więzienna, którą w ciągu długich lat przewożono ofiary z miasta do Cytadeli.

Cały ten zakątek trąceń uporządkowała teraz wdzięczna ręka współczesnych, powierzchnia jej została zniwelowana, wysypana żwirem i gęsto obsadzona kwiatami.

Czechosłowacja uzbraja Rumunję

Praga, 21. 9. Tel. wł.

„Ceske Slovo” donosi, że fabryki broni w Brnie przystąpiły do budowy dwóch fabryk broni w Rumunji, z których jedna będzie fabrykowała amunicję, druga broń. Zakłady w Brnie oddadzą do dyspozycji obu fabryk personelu technicznego. Po upływie pewnego czasu obie fabryki przejęte zostaną przez państwo rumuńskie.

Zniesienie 12.000 gmin

Warszawa, 21. 9. Tel. wł.

Wprowadzenie gmin zbiorowych na terenie państwa, spowodowało poważne zmiany w podziale administracyjnym. Do niedawna Polska liczyła 12.400 gmin wiejskich i 2.188 obszarów dworskich, które stanowiły samodzielne jednostki administracyjne. Po wprowadzeniu gmin zbiorowych państwo liczy 3.143 gmin wiejskich. Około 12.000 gminnych jednostek administracyjnych uległo zatem zniesieniu.

Na wyższe stanowiska

Warszawa, 21. 9. (PAT)

Gen. Pasławski Stefan, dowódca okręgu korpusu Nr. 7 został zwolniony ze stanowiska dowódcy korpusu i przeniesiony w stan nieczynny. Płk. dyplom. Więckowski Erwin został zwolniony ze stanowiska zastępcy dowódcy Okręgu Korpusu Nr. 7 i przeniesiony w stan nieczynny.

Powyższe zarządzenia pozostają w związku z powołaniem wymienionych przez rząd na wyższe stanowiska poza wojskiem.

Deklaracja premiera Doumergue'a

Paryż, 21. 9. (PAT)

Na odbytem w piątek rano posiedzeniu rady gabinetowej premier Doumergue przedstawił w zarysach deklarację, jaką zamierza złożyć w najbliższej przyszłości w sprawie reformy ustroju państwa, organizacji prezydium rady ministrów i programu pracy parlamentu.

Tajfun nad Japonią

Dzieci pod grozami szkół. — Domy pod wodą Dziesięć wykołajonych pociągów

Tokio, 21. 9. PAT.

Nad Japonią szalał straszny tajfun.

Ustalono, że w Osaka zginęło wskutek zawalenia się budynków szkolnych 400 dzieci. W Kijoto pod gruzami szkół, zburzonych siłą tajfunu, znajduje się przeszło 1.000 dzieci. Wskutek przypływu morza kilka miast nadmorskich uległo zniszczeniu. Pod wodą znajduje się 50.000 domów. W czasie tajfunu wykołajono się przeszło 10 pociągów, pociągając za sobą około 100 ofiar. Komunikacja kolejowa między Tokio — Osaka i Szymonoseki jest przerwana. Tajfun, pędząc z szybkością z 70 mil na godzinę, uderzył najpierw na Nagasaki, poczem przeszedł nad wybrzeże, czyniąc największe spustoszenia w Osaka i Kobe. Tajfun dosięgnął Tokio, nie wyrządził tam jednak większych szkód.

Osaka, 21. 9. (PAT)

Według ostatnich wiadomości, zawaliło się 47 budynków szkolnych, przyczem 225 dzieci zostało zabitych na miejscu, 820 odniosło rany. Całkowitemu zniszczeniu uległo 188 domów. Pod gruzami domów padło 96 osób. — Fale morskie uniosły 26 domów. 160 domów zostało zalanych. Fale morskie rozbiły budynek szpitala warjatów. Pociąg ekspresowy został wyrzucony przez tajfun. — W Kijoto liczba zabitych wynosi 103 osoby, rannych jest 352 osoby.

O ułatwienie imigracji do Palestyny

Genewa, 21. 9. (PAT)

W komisji politycznej Zgromadzenia, w dyskusji nad mandatami kolonialnymi, przemawiał delegat polski Kulski, który zaznaczył, że Polska mając dużą liczbę obywateli rasy żydowskiej, interesuje się specjalnie kwestią siedziby narodowej Żydów w Palestynie. Delegat polski podkreślił, że konieczność stworzenia dla Żydów ośrodków imigracyjnych nadal istnieje. Specjalnie koniecznym jest, aby był kraj, gdzie

by liczna ludność żydowska Europy Centralnej i Wschodniej mogła kierować swą nadwyżkę. Takim krajem jest Palestyna, w której istnieją pomyślne warunki gospodarcze, na skutek rozwoju, osiągniętego dzięki akcji kolonistów żydowskich. Delegat polski podkreślił dalej, że istnieje w Palestynie brak sił roboczych. Delegat polski wyraził nadzieję, że mocarstwa mandatowe ułatwią imigrację do Palestyny.

Ameryka uzbraja Niemcy

Rewelacyjne wyniki badań śledczej Senatu amerykańskiego

Waszyngton, 21. 9. Tel. wł.

Dochodzenia komisji śledczej, badającej amerykański przemysł wojenny, przyniosły szereg nowych sensacji. Wiceprezydent „United Aircraft Company”, Deeds, musiał przyznać, że w ciągu pierwszych 8 miesięcy bież. roku wartość zamówień niemieckich w tej firmie wzrosła w porównaniu z rokiem 1932 z 6 tysięcy dolarów do 1.445 tysięcy dolarów. Deeds musiał dalej przyznać, że lotnicze motory amerykańskie, eksportowane do Niemiec, są budowane w ten sposób, że kule z karabinu maszynowego mogą być wystrzelane poprzez obroty śmigła. Jak słychać, na podstawie tego oświadczenia departament stanu

zawiadomił firmy, pracujące dla przemysłu wojennego, że eksport materiału lotniczego do Niemiec jest sprzeczny z postanowieniami traktatu wersalskiego. Opinia publiczna jest wzburzona temi rewelacjami i dzienniki amerykańskie wyrażają nadzieję, że na przyszłość przeprowadzona będzie ścisła kontrola, która uniemożliwi a conajmniej utrudni eksport materiału wojennego do Niemiec.

Nowy Jork, 21. 9. Tel. wł.

Ambasador niemiecki Luther konferował z sekretarzem stanu Hullem. Ambasador poruszył sprawę obrad komisji śledczej senatu, dotyczących dostaw amunicji. Dr. Luther wyraził protest przeciwko twierdzeniom, jakoby lotnic-

two niemieckie zakupywało materiał wojenny w St. Zjedn. wbrew przepisom traktatowym.

Na ostatnim posiedzeniu komisji omawiano sprawę sprzedaży wielkiej ilości bomb gazowych republice Kuba. Zakupy te wynosiły w ciągu ostatnich 6 miesięcy 400.000 dolarów.

Przewodniczącą towarzystwa Federal Laboratories Co, Young, oświadczył, że rząd japoński żywo się interesował amerykańskimi wynalazkami w dziedzinie przemysłu wojennego. Firma posiadała rozgałęzione stosunki w Ameryce Południowej. Z dalszych zeznań wynikało, że Young w grudniu 1932 r. przedsięwziął kroki celem niedopuszczenia do uchwalenia przez kongres St. Zjedn. ustawy o zakazie wywozu materiału wojennego.

TU WYCIĄCI

Humor

NIEPRAKTYCZNA MODA.

— Ta moda długich sukien jest bardzo niepraktyczna — żali się pani Lola.

— Dlaczego?
— Placi się za pożyczki tak, jak dawniej przy krótkich sukniach, pięć złotych, a pokazywać można najwyżej za złotówkę!

CIERPIENIA PACJENTA.

Do gabinetu lekarza wchodzi jego służący i mówi:

— W poczekalni jest chory przyjezdny. Prosi, żeby go pan doktor przyjął zaraz i mówi, że już był u wszystkich lekarzy w Warszawie!

— A na co się skarża?

— Na lekarzy.

SPOSÓB.

— Nie idzie mi na wyścigach — żali się pan Kropka. — Co jednego dnia wygram, to nazajutrz przegram!

— Dam panu na to sposób — odpowiada znajomy.

— Graj pan co drugi dzień!

— 68 —

Gdy Fedora wyszła do sieni, ujrzała tam leżącego na ziemi i krwią zbroczonego, umierającego Justana. Na widok ukochanej swej pani, podniósł starzec z trudnością głowę i szepnął:

— Dotrzymałem słowa... po moim cielem wszedł do pokoju...

Kula księcia przeszła mu pierś na wylot i nie szczęśliwy żył tylko jeszcze kilka minut.

Fedora błędnymi oczami wpatrywała się w siną twarz wiernego sługi, a w sercu jej jedno tylko panowało uczucie: chęć zemsty!

— Pomszczę cię! — szepnęła. — Pomszczę cię krwawo! Przysięgam!

ROZDZIAŁ VI.

TERESA ODWAŻA SIĘ NA WSZYSTKO Z MIŁOŚCI DO HENRYKA.

— Czy pani wiecznie będziesz oplakiwać Henryka Orszańskiego? Czy lzy twoje nigdy płynąć nie przestaną? — pytał dyrektor Rajmund Teresy.

— Nigdy! — odrzekła młoda dziewczyna, przyciskając chusteczkę do oczu. — Jakżebym miała zapomnieć tego, którego tak gorąco ukochałam! I wiem, że go już nigdy nie zobaczę! Szlachetność jego i dobroć popchnęły go do zguby... Na dnie Dunaju spoczywa jego ciało!

I wielkie lzy spłynęły po słodkiej twarzyczce Teresy, a Rajmund patrzył z prawdziwą litością na zwiastkę swej sceny, na ogólnie uwielbianą artystkę.

Teresa zyskała rzeczywiście od razu całą sympatię Wiedeńczyków. O Cezarynie zapomniano bardzo prędko. Teresę zaś wszyscy ubóstwiali. Ile

— 65 —

Książę jednak wcale na córkę nie raczył spojrzeć.

— Zawołaj żandarmów, baronie Bondi! — rzekł do swego towarzysza. — Ja tej dziewczyny odtąd nie znam! Shańbiła moje imię, stała się niegodną swej rodziny. Więc to taką była nienawiść twoja dla Polaków? — dodał, śmiejąc się złośliwie. — W taki sposób służyłaś twojej ojczyźnie? Ukrywałaś twego kochanka w tym ustronnym domu? Polaka? Ha, ha, ha, to wyborne! Za to pójdiesz na Sybir, moja droga! Przestałaś być moją córką, ukarzę cię tak, jakbym ukarał pierwszą lepszą... ulicznice.

Bondi wyszedł, a towarzyszyło mu spojrzenie Fedory, pełne nienawiści i mściwości.

— Dobrze! — rzekła Fedora spokojnie. — Pójdę na Sybir i zniosę wszystko, ale nie karz ojciec hrabiego Orszańskiego. Przysięgam, że on jest niewinnym! Przemocą umieściłam go w tym domu, on jednak wcale mnie nie kocha i odepchnął moją miłość! Wyznam to otwarcie, chociaż czuję się głęboko upokorzona! Może cię to wzruszy i przebłaga, ojcze!

— Nie mam litości dla Polaków! — krzyknął książę rozgniewany. — Są to wszystko nieprzyjaciele Rosji. Nie chcę znać cara, myślą ciągle o odzyskaniu niepodległości i są pod każdym względem bardzo niebezpieczni! Jeżeli mi dasz słowo, — dodał, zwracając się do Henryka, — że nie należysz do związku tak zwanych „niepodległych“, że jesteś zadowolony z obecnego położenia Polski, że uznajesz cara, to polecę cię carowi, wystaram ci się o wysoki urząd, dam ci córkę i ogromny mają-

Przed walką o puchar Gordon-Benetta

Odprawa zawodników i ustalenie kolejności startu

Warszawa, 21. 9. Tel. wł.
W piątek odbyła się na lotnisku mokotowskim odprawa zawodników, biorących udział w zawodach o puchar Gordon-Benetta. Wycofał się jeden balon szwajcarski i jeden balon amerykański. Wobec tego do zawodów stanie 17 balonów. Nie jest jeszcze rozstrzygnięte, czy będzie przyjęty także balon hiszpański, który zgłosił swój udział za późno. Udzielenie pozwolenia na start tego balonu uzależnione

jest od zgody aeroklubów państw, biorących udział w zawodach. Większość aeroklubów zgadza się jednak na dopuszczenie Hiszpanów, wobec czego po zasięgnięciu telegraficznej informacji u innych aeroklubów należy przypuszczać, że Hiszpania brać będzie również udział w zawodach.

W piątek dokonano losowania kolejności startu poszczególnych balonów. Pierwszy będzie startował balon „Warszawa”, pilotowany przez jednego z zeszlenczonych zwycięzców, kapitana Burzyńskiego. W 6 minut później

wystartuje niemiecki balon „Stadt Essen”, potem balon „Bratislava” (Czechosłowacja) itd.

Start odbywa się w ten sposób, że obsługa balonu powoli przedłuża linę, którą balon jest przymocowany do ziemi, przyczem balon unosi się zlekka. Wtedy do balonu przyczepia się drewnianą obręcz, a do niej gondole. Załoga wchodzi do gondoli, ustawia instrumenty, zapasy żywności itp., poczem na komendę „puszczaj balon!” obsługa puszcza linę całkowicie, a załoga wyrzuca pierwsze worki z piaskiem i balon wzbija się w górę.

— Sąd przysięgłych w Stanisławowie skazał księdza grecko-katolickiego Federowca ze Lwowa na 5 lat więzienia za udział w agitacji antypaństwowej i akcję podburzającą.

— Izby Skarbowe wstrzymały począwszy od 15 września do pierwszych dni października dokonywanie licytacji za należności publiczne u właścicieli i dzierżawców gospodarstw rolnych wobec przypadającego okresu zasiewów jesiennych.

— W miasteczku Janów koło Trembowli wybuchł pożar, który podniecały silnym wiatrem zniszczył w ciągu kilku godzin kilkadziesiąt domów.

— Znany w Warszawie lekarz i profesor uniwersytetu dr. Gluziński, uległ nieszczęśliwemu wypadkowi. Na prośbę jednego z lekarzy prof. Gluziński zgodził się uczestniczyć w konsylium u łóżka chorego. W drodze do pacjenta prof. Gluziński potknął się o kamień, i upadając uderzył głową o bruk tak silnie, że stracił przytomność. Poważnie rannego przewieziono do kliniki uniwersyteckiej.

— Klub Chrześcijańsko-społecznych radnych miejskich w Wiedniu uchwalił, że w związku z zmianą stosunków, rozwiązanie i likwidację klubu.

— Na budynkach redakcyjnych pism słowackich wywieszono czarne chorągwie na znak żałoby z powodu zawieszenia przez władze czeskie najstarszego pisma słowackiego „Narodni Noviny”.

— W pobliżu Swindon (Anglia) eksplodował podczas ćwiczeń wojskowych 16-tonowy tank, należący do 1. brygady tanków. Przyczyną wybuchu jest nieznana. Załoga zdołała się uratować. Siła eksplozji była bardzo wielka. Słup płomieni wyniósł około 100 mtr. Detonacja była słyszana w promieniu kilkunastu kilometrów.

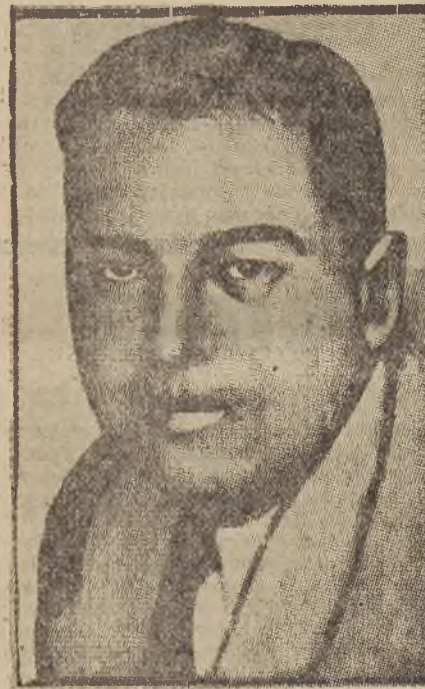
— 400 uzbrojonych bandytów napadło na miasto Laotorkuo (Mandżuria), podpaliło je i uprowadziło z sobą 19 osób. 60 domów spłonęło doszczętnie.

— Mandzurskie kanonierki zatopiły statek piracki z załogą, złożoną z 33 ludzi. Statek ten dokonał szeregu napadów na statki handlowe, kursujące po Amurze.

— Na linii Osnabrück — Altenburg, wskutek złego nastawienia zwrotnicy, koło stacji Eversburg pociąg pasażerski najechał na stojące tam wagony towarowe. Lokomotywa pociągu osobowego i kilka wagonów towarowych wyskoczyły z szyn, a dwa wagony stanęły w ogniu. Kierownik pociągu odniósł poważniejsze obrażenia, a palacz i maszynista cięższe.

Varik, pilot balonu amerykańskiego „Buffalo Curier Express”.

Deku, pilot balonu niemieckiego „Wilhelm von Oppel”.

W Berezie Kartuskiej

Jak żyją więźniowie? — Przed nowymi zwolnieniami

Warszawa, 21. 9. Tel. wł.
Uwolnieni z Berezy Kartuskiej narodowcy odmawiają informacji o swoim pobycie w obozie izolacyjnym. Ograniczają się oni do zdawkowych ogólników. Z różnych informacji przynoszonych przez przyjeżdżających z Berezy Kartuskiej oraz tych nielicznych dziennikarzy, którzy zdołali dotrzeć do obozu izolacyjnego można sobie jednak wyrobić obraz życia w tym obozie.

Otóż wszyscy więźniowie mają włosy strzyżone przy skórze. Umieszczani są w celach po kilka, a czasem i kilkanaście osób, przyczem podzieleni są na grupy narodowościowe. Sypiają na siennikach napełnionych słomą i rozłożonych na ziemi. Później dano im także tapczany. Praca w obozie izolacyjnym trwa 10 godzin. Z początku aresztowani otrzymywali obiad dopiero po zakończeniu

prac, później jednak wprowadzono normalne godziny posiłku tak, że na czas obiadu przerywano pracę. Aresztowani są budzeni o godzinie 4-tej rano. O godz. 7 wieczorem kładą się spać. Poza pracą przy naprawie dróg, która trwała początkowo 10 godzin, a później została skrócona do 8-miu, reszta dnia jest wypełniona rozmaitymi innymi zajęciami. Jedzenie składa się z czarnej kawy z chlebem. Na obiad więźniowie otrzymują kaszę lub groch ze słoniną, a to samo na kolację. Aresztowanych obowiązywała ścisła dyscyplina wojskowa. W trzymiesięcznym okresie izolowania obóz był kilkakrotnie lustrwany przez wojewodę Kostka-Biernackiego. Uwolnieni czują się pod względem psychicznym i moralnym zupełnie dobrze. W dniach najbliższych oczekiwane są dalsze zwolnienia z obozu izolacyjnego.

Tajemnica kasy pancерnej

Legalne „włamanie” do kasy Zakładów Zyrardowskich

Warszawa, 21. 9. Tel. wł.
W biurze Zakładów Zyrardowskich przy ul. Traugutta przeprowadzona została sensacyjna rewizja. Władze poszukiwały szeregu dokumentów, ukrytych przez większość francuską. Zainteresowano się jedną z kas pancernych, która nie była otwierana od czasu ustąpienia zarządu, wybranego przez większość francuską, i powołania przez sąd sekwestratorów.

Do biura Zakładów Zyrardowskich przybył prokurator i sędzia śledczy w asyście funkcyj-

narzuszów państwowych. Na zlecenie władz sporządzono specjalnego fachowca z zakresu otwierania kas pancernych. W obecności sekwestratorów Zakładów Zyrardowskich inż. Lacherta dokonano otwarcia kasy. Musiano przeprowadzić pewnego rodzaju włamanie, gdyż nie można było dostać do niej odpowiedniego klucza.

W otwartej kasie znaleziono szereg dokumentów, które jako dowody rzeczowe zabrał prokurator, spisując odpowiedni protokół.

Aresztowanie posła Idzikowskiego

za udział i pośrednictwo w aferze łapówkowej

Warszawa, 21. 9. Tel. wł.
Przed paru dniami kursowała pogłoska, że zastępca dyrektora departamentu podatkowego w ministerstwie Skarbu, p. Paweł Michalski, otrzymał dymisję.

P. Michalski został na polecenie prokuratora aresztowany. Również poseł Idzikowski został aresztowany, za udział i pośrednictwo w aferze łapówkowej.

P. Idzikowski nie złożył wprawdzie dotąd mandatu poselskiego, mimo to jednak władze postanowiły go aresztować, opierając się na artykule 21 Konstytucji, który brzmi: „W wypadku schwytania posła na gorącym uczynku zbrodni pospolitej, jeżeli jego przytrzymanie jest niezbędne dla zabezpieczenia wymiaru sprawiedliwości, względnie dla unieszkodliwienia skutków przestępstwa, władze sądowe ma-

ją obowiązek bezwzględnego zawiadomienia o tem marszałka Sejmu i uzyskania zezwolenia Sejmu na areszt i dalsze postępowanie karne”.

Prokurator Krukowski wystosował odpowiednie pismo do marszałka Świątalskiego.

P. Idzikowskiego aresztowano w piątek rano. W ministerstwie Skarbu mają nastąpić duże zmiany na stanowiskach kierowniczych.

TU WYCIĄCI

— 66 —

tek i zrobię cię jednym z najpotężniejszych w państwie. No i cóż, możesz mi dać słowo?

— Powiedz „tak!”—zawołała Fedora błagalnie.

— Powiedz, ratuj siebie i uczyni mnie szczęśliwą!

— Dajesz mi słowo? — powtórzył książę sztyrczo.

Zamiast odpowiedzieć, odsunął Henryk rękaw z lewego ramienia i pokazał księciu dwie wypalone litery: N. i P.

— Ach... Niepodległość Polski! Wiedziałem! — zawołał książę.

— Tak jest! — odrzekł Henryk.

— Nieszczęśliwy, co robisz? — krzyknęła Fedora. — Teraz jesteś zgubiony!

— Bez ratunku! — dodał książę, idąc do drzwi i otwierając szeroko. — Hej, żandarmi, okuć tego człowieka na kajdany i odstaw do cytadeli. Za kilka dni powiesz go.

Bondi pierwszy zbliżył się do Henryka, schwytał jego ręce i włożył na nie kajdany. Twarz tego nędznika najwyższą zajaśniała radością.

— To za Teresę! — szepnął. — A zanim głowa twoja spadnie na rusztowaniu, Teresa będzie moją!

— Łotrze!

Jedyne to słowo wymówił Henryk z niezmierną pogardą i odwrócił się. Żandarmi włożyli mu kajdany na ręce i nogi tak, że ledwie się ruszyć mógł i prowadzili go do drzwi.

W tej ostatniej chwili rzuciła się Fedora raz jeszcze ojcowi do nóg.

— Zabijesz go! — wołała z najwyższą rozpaczą. — Zabij mnie więc razem z nim! Zamknij mnie z nim w okropnym więzieniu, ale ja nie chcę

żyć bez niego! Słyszysz ojczu? Ja nie chcę żyć jeżeli on umrze!

— Będziesz żyć! — odrzekł książę, drżąc z gniewu. — Ale na Sybirze! Precz z nią! Okujcie ją także w kajdany! To jest moje ostatnie słowo!

Co się działo w duszy tego okrutnego człowieka, któż to odgadnie! Czy cierpiał bardzo, wydając ten straszny wyrok na jedyną córkę, czy gniew zabił w nim wszelkie inne uczucia?... Dostyc, że pozornie był spokojny i wbrew swoim zwyczajom nie unosił się wcale i nie krzyczał!

— Niechże się wasza książęca wysokość da przebłagać! — odezwał się teraz Bondi. — Wszakże to, bądź co bądź, córka waszej książęcej mości!

— Bądź przeklętym, baronie Bondi! — krzyknęła Fedora. — Nie prosz o łaskę dla mnie! — Wstydziałabym się przyjąć przebaczenie ojca, gdybym ja tobie, nędzniku, zawdzięczać miała! Teraz chcę żyć i będę żyć, bo muszę się zemścić na tobie. Zobaczymy się jeszcze raz w życiu!

— Dalej, dalej! — upominał książę.

Zdawało się, że głos jego drży nieco.

Żandarmi ujęli kajdany, ale Fedora cofnęła się żywo.

— Nie! — rzekła wyniosło. — Księżniczka rosyjska nie może być okutą w łańcuchy, jak jaka zbrodniarka. Daję słowo, że pójdę dobrowolnie!

Książę skinął ręką i smutny pochód ruszył ku drzwiom. Fedora spojrzała raz jeszcze na Henryka i na barona Bondi i dumna, nieugięta, jak prawdziwa księżniczka wyszła z pokoju.

Za nią szło dwóch innych żandarmów z Henrykiem.

— 67 —

Humor

KURACJA Z ILUSTRACJĄ.

Mały Jędrus odwiedza w szpitalu wujcia, który podczas wycieczki w góry uległ katastrofie i obecnie leży ze złamaną nogą. Jędrus przypatruje się z uwagą karcie gorączkowej ponad łóżkiem chorego i pyta:
— Wujciu, czy to jest ta góra, z której wujcio spadł?

ZNAWCA MODY.

— Czy wiesz męzusiu, jakie kapelusze będą noszone tej jesieni?

— Naturalnie moja droga, że wiem, — odpowiada małżonek. — Będą dwa rodzaje kapeluszy, jedne, które ci się nie będą podobały i drugie, których nie będę w stanie zapłacić.

PRYZYWCZAJENIE.

Adaś i Janek to dwaj bracia. Razem chodzą do szkoły, śpią w jednym pokoju. Obydwaj są wielkimi leniuchami. Codzień trzeba ich budzić.

Pewnego ranka jeden z braci odzywa się do drugiego:

— Te, Janek, jeżeli nas zaraz nie obudzą, to spóźnimy się do szkoły.

WIADOMOSCI SPORTOWE

Zaszczytne wyniki polskich atletów za oceanem

Z Kurytuby (Panama) donoszą, że przez 3 dni bawili tam nasi znakomici atleti. Władysław Zbyszko Cyganiewicz i jego siostrzeniec, Karol Nowina-Szczerbiński. W teatrze „Palacio” odbyły się pierwsze zapasy. Pierwsza walka, którą stoczył Szczerbiński z Węgrem, Wargą, trwała trzy czwarte godziny, a skończyła się świetnym zwycięstwem naszego szampiona, który zachwycił publiczność nie tylko zręcznością, lecz również elegancją, oraz rycerskością w traktowaniu przeciwnika, wygwizdanego wielokrotnie za brutalność w walce. Następnie wyszedł na arenę Zbyszko Cyganiewicz, stając do zapasów z Rosjaninem Żikowem. Choć zapowiedziano je na 105 minut, skończyły się już po 10 minutach, gdyż Cyganiewicz położył przeciwnika, który stał się w jego rękach wprost zabawką. Również i następnego dnia odniósł Szczerbiński nad Węgrem jeszcze świetniejsze zwycięstwo, kładąc przeciwnika na łopatki. Stanisław Cyganiewicz nie wystąpił mimo zapowiedzi, gdyż jego przeciwnik uległ zwichnięciu ramienia, podczas występów w „Palacio”. Atlety nasi podejmowani byli bardzo serdecznie przez rodaków, zebranych w „Junaku”, gdzie Szczerbiński wygłosił odczyt a potem wziął udział w zebraniu Związku Pracy Obyw. Kobiet.

Mecz bokserski Po'ska — Czechosłowacja dojdzie j — dnok do skutku

Na dzień 14 października wyznaczony został definitywnie mecz bokserski o puchar śródeuropejski Czechosłowacja — Polska. Terenem meczu będzie Warszawa. Czechosłowackie sfery pięściarskie nie bardzo wierzyły w możliwość odbycia się tego spotkania i dlatego też wieści z Polski, że mecz się napewno odbędzie, wywołały w tych sferach dużą sensację. W związku z tym meczem Czesi znaleźli się w kłopotliwej sytuacji. Czeski Zw. Bokserski bowiem zakontraktował na dzień 12 października, a więc na dwa dni przed meczem z Polską, spotkanie z Austrią. Stało się to w przekonaniu, że mecz z Polską nie dojdzie do skutku. Obecnie Czesi starają się o przełożenie meczu z Austrią na inny termin, gdyż Czechosłowacja dwóch reprezentacji i to jednocześnie nie jest w stanie wystawić.

Sport na Śląsku

— F. C. Bayern (Monachium) eks-mistrz piłkarski Niemiec rozegra 2 mecze z Ruchem w W. Hajdukach w dniach 8 i 9 grudnia.

— Międzynarodowe zawody w piłce nożnej Berlin — Kraków, odbędą się definitywnie w Berlinie w dniu 2 grudnia br.

Sokołi zdobywają odznakę strzelecką. Chcąc udostępnić wszystkim członkom tak ćwiczącym jak i niećwiczącym gniazd, należących do okręgu chorzowskiego, uzyskanie wzgl. odnowienie prawa noszenia Odznaki Strzeleckiej na rok bież., jakoteż odbycie próby strzeleckiej do P. O. S. urządził Naczelnictwo Okr. strzelania, które odbędzie się 23 bm. od godz. 9 do 13 na strzelnicy Bractwa Kurkowego w Chorzowie, przy ul. Katowickiej obok Stadionu. Warunki strzelania są następujące: Odległość 50 mtr. z broni małokalibrowej z serią 13 strzałów, w tem 3 strzały próbne. Dla najlepszych strzelców przeznaczono 3 nagrody w postaci dyplomów.

KS. Odra Szarlej zawiadamia, że zawieranie umów z pp. Kłaputkiem, Stablińskim lub Orzełnikiem jest nieważne. Adres K. S. Odra Szarlej: p. Ryszard Górniak, Szarlej, Urząd Gminy.

Zawody wewnętrzne klubowe K. K. S. „Pogoń”. W dniach od 17 do 25 bm. na boisku „Pogoń” odbywają się zawody lekkoatletyczne wewnętrzno-klubowe wszystkich członków „Pogoń”. Program zawodów obejmuje wszystkie rzuty. Zawody odbywały się w siedmiu drużynach i prócz charakteru indywidualnych zawodów, mają charakter drużynowy. Kierownikami zawodów są kapitanowie drużyn. W każdej drużynie przewidziane są trzy nagrody indywidualne. Według dotychczasowego stanu zawodów, prowadzi drużyna old boyów, która przeprowadza zawody codziennie wczesnym rano o godz. 6. W drużynie „old boyów” prowadzi p. Drożdżyński 103,27 pkt., przed red. Nogajem, dyr. Kęsą, dyr. Szyszkowskim, dr. Dąbrowskim, p. Kullem i innymi.

K. S. Roździeń-Szopienice zawiadamia, że mecz piłki nożnej z cyklu gier o mistrzostwo w niedzielę, dnia 23 września br. z K. S. „22” Mała Dąbrówka odbędzie się już przed południem o godz. 11.

Tabela rozgrywek o mistrzostwo klasy A grupa I na rok 1934-35. Seria I. 23 września 1934 godz. 15,30: KS. 24 Szopienice — KS. Kościuszkowice Szopienice. KS. Roździeń — KS. 22 Mała Dąbrówka (godz. 11). 30 września 1934 godz. 15,30: KS. 09 Mysłówice — KS. 24 Szopienice. KS. Kościuszkowice — KS. Roździeń-Szopienice. TS. 20 Bogucice — KS. 22 Mała Dąbrówka. 7 października 1934 godz. 15,00: KS. 22 Mała Dąbrówka — KS. 09 Mysłówice. KS. 06 Mysłówice — TS. 20 Bogucice. KS. Roździeń — KS. 24 Szopienice 21 października 1934 godz. 15: KS. 06 Mysłówice — KS. Kościuszkowice. KS. Roździeń — TS. Soła Oświęcim. KS. 24 Szopienice — KS. 22 Mała Dąbrówka (godz. 11). TS. 20 Bogucice — KS. 09 Mysłówice.

Piłkarze Medjolanu zachwycili Śląsk F. C. Milano (Medjolan) — 1 F. C. Katowice 6:0 (1:0)

Pierwszy występ włoskiej drużyny F. C. Milano na Śląsku należy uważać za udany w całej pełni. — Tak doskonale grającej i technicznie nadzwyczajnej drużyny piłkarskiej, — Śląsk nie oglądał.

Włosi grali w ten sposób, że w ataku znajdowało się tylko 3 napastników t. zw. kierownik napadu i obaj skrzydłowi. Obaj łącznicy pomagali linję pomocy, a środkowy pomocnik — lub jeden z łączników przesuwali się do linii obrony, tak, że w razie silnego naporu przeciwnika, linję obrony, stanowiło właściwie 3 ludzi. Taki system jest jednak możliwy, kiedy dysponuje się doskonałymi strzelcami, którymi muszą być tak łącznicy, jak i pozostali 3 napastnicy. Następnie współpraca linii pomocy z napadem musi być tak

precyzyjna, aby nawet najmniejsze uchybienia nie niweczyły maszyny kombinacyjnej.

Te właśnie wszystkie cechy posiadała drużyna włoska.

Wobec takich walorów, trudno było wymagać, aby zespół miejscowy mógł odegrać jakąś poważniejszą rolę.

Włosi dominowali przez cały czas gry, choć miejscowi stwarzali pod bramką niebezpieczne sytuacje. U Włochów wyróżnił się środkowy napastnik, świetny technik i doskonały strzelec, obaj łącznicy i prawe skrzydło. U miejscowych jedynie prawoskrzydłowy i łącznik. Bramki dla Włochów zdobyli: trzy środkowy napastnik, 2 lewy łącznik i 1 prawy łącznik. Widzów około 2 tys. Sędziował p. Broneczek, bez zarzutu.

Piękny sukces polskich tenisistów

„Legia” wygrywa 3:2 z Racing Clubem

Na kortach Legii w Warszawie odbyło się zakończenie meczu tenisowego Legia — Racing Club (Paryż).

Hebda odniósł spodziewane zwycięstwo nad Goldschmidtem 4:6, 6:2, 6:0, natomiast Tłoczyński, mimo znacznie lepszej gry, niż w pierwszym dniu, uległ Borotrze 6:2, 7:5.

Decydujące o ogólnym zwycięstwie spotka-

nie w grze podwójnej zakończyło się sensacyjną wygraną Hebda i Tłoczyńskiego nad Borotrą i Goldschmidtem w stosunku 6:0, 6:3. Polacy grali wspaniale, z najwyższym zacięciem i ambicją.

Legia wygrała zatem mecz 3:2. Na zakończenie Francuzi zagrali jeszcze jedno spotkanie pokazowe w dublu, bijąc Bratka i Tarłowskiego 7:5, 6:3.

Sensacyjny mecz lekkoatletyczny w Katowicach

Do najbardziej ciekawych wydarzeń sportowych na Górnym Śląsku w najbliższą niedzielę należy bezsprzecznie mecz lekkoatletyczny na boisku „Pogoń” w Katowicach, w którym zmierzą się najlepsze siły Śląska. Do zawodów stają zawodnicy: Pogoni z Katowic i Stadionu z Chorzowa, którzy rywalizują z sobą już od blisko pięciu lat. Szczególnie było zazwyczaj po stronie Stadionu, który we wszystkich konkurencjach ma siły wyrównane. Jedynie w skoku o tyczce były zazwyczaj braki, które jednak zostały usunięte nowym narybkiem.

Według papierowych obliczeń, drużyna Stadionu powinna zwyciężyć. Znajduje się ona w lepszej formie. Zespół Pogoni zawsze jeszcze jest rozbity wskutek braku boiska. Dawniejsze boisko Pogoni znajduje się ciągle w stanie rozbudowy i nie ma nadziei, by roboty te zostały w roku bież., ukończone. W fatalnym stanie znajduje się bieżnia i skocznia, po których dotąd jeździły furmanki, zaprzężone w konie. Stąd zawodnicy Pogoni stana do zawodów nieprzygotowani. Walka będzie jednak bardzo zawiąta.

W sprintach na 100 i 200 m. pierwsze miejsce zajmie niewątpliwie Czyż ze Stadionu, który od dwóch lat na tych dystansach jest na Górnym Śląsku niepokonany. Drugie miejsce przypaść może również zawodnikom Stadionu, Hajdukowi, Makiońce, wzgl. Lichtblawowi, bo zawodnicy Pogoni Paweł Breslauer i Mueller, nie są w zbyt dobrej formie. Na 400 i 800 m. znów przeważać będą zawodnicy Stadionu — Sobik i Rzepuś. Pogoń przeciwstawi im Mieslika, Bremera wzgl. Daniela. 1500 i 3000 mtr. powinno należeć do znakomitego Orłowskiego. Rakoczego z Pogoni zastąpi Wilim. Stadion jednak ma zapewnione drugie miejsce przez Hartlika wzgl. Nowaka, 110 m. przez płotki winni wygrać Nowosielski i Schneider dla Pogoni. Forma

Schneidera jest jednak niepewna, bo dopiero powrócił z ćwiczeń wojskowych. Najciekawsza walka rozegra się prawdopodobnie w skoku wzwyż. Wszyscy uczestnicy tej konkurencji przedstawiają najlepszą klasę Polski. Każdy z nich przekroczył już w roku bieżącym 1,75 m. Pewne zastrzeżenie budzi jednak występ Wilhelma Chmiela, który w roku bież. ustalił nowy rekord śląski wyni. 1,835 m., jednak w ostatnim czasie chorował i kilka tygodni przeleżał w szpitalu. — Poza Chmielem startować będzie Danielak z Pogoni, Kremeke i Kosz ze Stadionu. W skoku wdał klasa na Śląsku jest stosunkowo słaba. Zwycięstwo zależeć będzie od szczęścia, przyczem większe szanse mają zawodnicy Stadionu. Dużo emocji przyniesie walka w skoku o tyczce, w której jednak walczyć będzie jedynie Schneider ze swoim... rekordem Polski. Schneider uważał się i konieczne choć osiągnąć wynik 4 mtr. W rzutach przeważają zawodnicy Stadionu, zasileni tym razem znakomitym Wojtkiewiczem z Warszawy. Jedyny ciekawszy pojedynek rozegra się między Wojtkiewiczem a Kadzielawą w rzucie oszczepem.

Kulminacyjnym punktem zawodów będą sztafety 4×100 i 4×400 mtr.

Poza zawodami drużyn męskich, w ramach programu przewidziane są zawody kobiece z udziałem zawodniczek Stadionu, Pogoni, Strzelca Bielsko i Strzały Sosnowiec. Zawody kobiece mają charakter indywidualny i będą uzupełnieniem już i tak bogatego programu.

Jak wiadomo, na boisku Pogoni ukończono budowę trybuny, z której rozciąga się piękny widok na boisko. Zawody rozpoczynają się punktualnie o godz. 14 i skończą się o godz. 16,30. Wstęp 50 gr., na trybuny 1 zł., łoża 1,50 zł. Dzieci do lat 12 — wstęp bezpłatny.

Sport w Bielsku

Piłka nożna w Bielsku. W niedzielę na boisku B. B. S. V. w Bielsku o godz. 10,30 spotkanie K. S. Hakoah — Leszczyński K. S. o mistrzostwo klasy A. O godz. 15,30 B. B. S. V. — D. F. C. „Sturm” — zawody towarzyskie.

Sport w Wielkopolsce

O mistrzostwo P. Z. O. P. N. odbędą się w niedzielę następujące zawody:

Klasa A: „Sokół” Leszno i „Unja” Kościan o godz. 15 w Lesznie. „Sparta” i „Polonia” Leszno o godz. 11, boisko Sparty. OKS. i HCP. w Ostrowie o godz. 15. KPW. i Warta Ib w Dębcu o godz. 11.

Klasa B: HCP. i Cybina o godz. 11, boisko HCP. Dyskobolja i Admira o godz. 15 w Grodzisku. Kościanka i Posnania o godz. 13,15 w Kościanie. Olimpia i Blask o godz. 15, boisko HCP. Korona i Pogoń o godz. 11, boisko Korony. Skra i Sremski o godz. 15, Gołecin. Pentatlon i Rogoziński o godz. 11, Gołecin.

Klasa C: Sparta Oborniki i Nielba Wągrowiec o godz. 15 w Obornikach. Warta III i Promień Opalenica o godz. 11, boisko Warty. Orkan i Czarni Wolsztyn o godz. 15 w Fabianowie. SKS. i Naprzód Ostrów o godz. 15 w Środzie. Britania i Sokół Mosina o godz. 11 na Śródcie. San i Unja Poznań o godz. 11, arena PWK. Legia II Poznań i Sokół Gniezno o godz. 14, przed stadionem. Czarni i Pogoń Poznań o godz. 11 na Śródcie. Stella i Victoria Września o godz. 15 w Żabikowie. Posnania II i Sokół II o godz. 11 przed stadionem.

Zapowiadane na 30 bm. zawody w Poznaniu z udziałem czołowych lekkoatletów europejskich nie dojdą do skutku. Mimo zgody, wyrażonej w Turynie przez zawodników, związki państwowe Niemiec i Węgier nie zezwalały na ich start, motywując to przemęczeniem.

F. C. Milano gra dziś z Wartą. Dziś odbędzie się na Stadionie Miejskim w Poznaniu ciekawe spotkanie, goszczącej od kilku dni drużyny piłkarskiej z Italji F. C. Milano. Warta wystąpi do tego meczu w najsilniejszym składzie. Początek zawodów o godz. 16.

K. S. Sparta — K. S. Polonia Leszno. 23 bm. o godz. 11 na boisku Sparty przy ul. Grunwaldzkiej odbędą się zawody o mistrzostwo klasy A. Powyższe zawody zapowiadają się bardzo ciekawie.

Sport w Kaliszu

Zawdy tenisowe o mistrzostwo Kalisza

W grze pojedynczej pań mistrzostwo zdobyła ponownie p. Wiśniewska, bijąc p. Głębską 6:3, 3:6, 6:1. W grze pojedynczej panów mistrzostwo i puchar przechodni ufundowany przez prezesa K. T. T. dr. Pawłowskiego zdobył poraż drugi p. Skórzewski, bijąc p. Gadowskiego.

Zawody kolarskie i motocyklowe. W ub. niedzielę na stadionie w Kaliszu odbyły się zawody kolarskie i motocyklowe. W biegu kolarskim na 5 okrążeń toru 1) Grupski (K. T. C.) 18 s., 2) Gugulski (K. T. C.), 3) Krutkopad (K. T. C.). W biegu na 3 okrążenia toru 1) Peczek (K. T. C.) 16 s., 2) Pawłowski (Skalmierzyce), 3) Janiak (K. T. C.). Bieg kolarski na „balonach” 1) Karo (Makabi) 18 s., 2) Lewin (Makabi), 3) Buszczyński (K. T. C.). Bieg kolarski na 10 okrążeń toru z dwoma finiszami 1) Pawłowski (Skalmierzyce) 13 pk., 2) Kłuszczyński 12 pkt., 3) Kaźmierczak 9 pkt., Bieg parami z 3 startów 6 okrążeń toru: 1) Pawłowski — Janiak 5 m. 48 s., 2) Karo — Lewin 6 m. 6 s. Bieg kolarski senjorów 3 okrążenia: 1) Fidała. W biegu motocyklowym 10 okrążeń toru 1) Wistechube 4 m. 24 s., 2) Karliński (Ostrów) 4 m. 50 s. Bieg 15 okrążeń: 1) Kłajchamer 5 m. 39 s., 2) Stanoch. Bieg 10 okrążeń toru: 1) Karliński (Ostrów), 2) Hofman. Bieg 10 okrążeń 1) Wistechube, 2) Kłajchamer.

K. K. S. — Proсна 3:2. Zawody piłkarskie, rozegrane pomiędzy powyższymi drużynami, zakończyły się zwycięstwem K. K. S-u w stos. 3:2. Do przerwy gra naogół równorzędna. Po przerwie lekka przewaga K. K. S-u, pod koniec jednakże „Proсна” wzięła ostre tempo i poważnie zagrażała bramce przeciwnika. Proсна nie wykorzystwała wielu momentów i wynik pozostał na korzyść K. K. S-u. Sędziował p. Werbiński.

Sport w Zagłębiu Dąbrowskim

„UNJA” SOSNOWIEC —

„ŚLĄSK” ŚWIĘTOCHŁOWICE

W nadchodzącą niedzielę na boisku S. N. P. w Świętochłowicach, mistrz Okręgu Kieleckiego S. T. S. „Unja” rozegra drugie kolegi zawody o wejście do Ligi Państwowej z mistrzem Śląska KS. „Śląsk” Świętochłowice. Zawody te rozpoczyna się o godz. 16. Zwolennicy sportu piłkarskiego będą mieli nielada sensację, gdyż S. T. S. „Unja” dołoży wszelkich starań, aby z tej rozgrywki wyjść zwycięsko. Mistrz kielecki doceniając znaczenia tego spotkania, pilnie przygotowuje się do tych zawodów. Sądzi, że jedenaśc „Unji”, reprezentująca sport piłkarski Województwa Kieleckiego, znana ze swej ambitnej gry, wywaloży sobie zwycięstwo, a temsamem unocni pozycję na uzyskanie mistrza grupy. Na zawody te wybiera się z Zagłębia Dąbrowskiego bardzo dużo „kibiców”.

Jak nam wiadomo, S. T. S. „Unja” w Sosnowcu urządza na swoim stadionie dwie bardzo interesujące imprezy piłkarskie, a mianowicie: w o. wartek 27 bm z KS. „Cracovia” 30 bm. z KS. „Garbarnia”. Kluby te przyczyniają w swych najlepszych ligowych składach i dlatego też należy się spodziewać

bardzo interesującej gry. W bieżącym roku zespół sosnowieckiej „Unji” pokonał dwie ligowe drużyny krakowskie, a to KS. „Podgórze” w stosunku 7:0 i KS. „Wisła” 4:2, a obecnie dołoży starań, ażeby dalsze dwa zwycięstwa również przynadły jej w udziale.

MECZE „NORDJI” W SOSNOWCU

KS. „Nordja” w Sosnowcu korzystając ze świat, organizuje kilka meczów 22 bm. gra w Sosnowcu z Pocztowem PW Katowice: 24 bm. z „07” Siemianowice, a 25 bm. z RKS. Będzin. Wszystkie mecze poprzedzone będą przedmeczami. KS „Nordja” przyjęty został na członka Kiel. O. Z. P. N.

Czy balony polskie zwyciężą?

Widoki naszych lotników balonowych w zawodach o puchar Gordon-Bennetta

W dniu 23 bm. na lotnisku Mokotowskim w Warszawie rozpoczyna się wszechświatowe zawody balonowe o puchar Gordon Bennetta, przy udziale 21 balonów z 9 państw.

Jakie widoki mają w tych zawodach polscy lotnicy balonowi? Oto pytanie,

Kapitan Hynek.

skie balony radio, które pozwalają na utrzymywanie kontaktu z ziemią i ze specjalnymi t. zw. radiogoniometrycznymi stacjami, podającymi zawodnikowi kurs, oraz komunikaty meteorologiczne. Poza tym wszyscy nasi „gordonbeneciariusze”, to znakomici nawigatorzy, znający doskonale nawigację morską, t. zn. umiający prowadzić statek „na ślepo”, według gwiazd i kompasu. Naturalnie, że i wszystkie odpowiednie urządzenia miernicze są na naszych balonach zainstalowane, (będzie co wyrzucać, jak się balast skończy). Poza tym przeszli nasi zawodnicy szereg treningów specjalnych, mających na celu udoskonalenie się w manipulowaniu balastem i kłapą od gazu.

Wiemy już o tem, że przez wysypanie pewnej ilości balastu (piasku) lub wypuszczenie odrobiny gazu można balon kierować w górę lub w dół, zależnie od tego, gdzie spodziewamy się lepszego wiatru. Otóż ten balast, to dla pilota balonowego istny skarb, bo gdy on się skończy, trzeba wkrótce już skończyć lot. Dlatego nasi „baloniarze” przeszli specjalną szkołę umiejętnego wysypywania balastu, który wyrzucali jak najoszczędniej, mając do rozwiązania pewne problemy balonowe, polegające na utrzymaniu się na pewnej wysokości, na przejściu potem do innej itd.

Wiązało się to zresztą bezpośrednio również z ważną umiejętnością, polegającą na natychmiastowym dostrzeganiu zmian w ruchu pionowym balonu. Stwierdzenie, czy balon opada, czy też się wznosi, jest niezwykle ważne, bo jeśli balon niepotrzebnie się wznosi, to na początku wystarczy wypuszczenie małej

kiej ilości gazu z powłoki, aby wznoszenie się zatrzymało, natomiast przy szybkim wznoszeniu trzeba więcej gazu wypuścić, co skróci nieuchronnie czas trwania lotu.

Tak samo, szybkie opadanie będzie kosztowało dużo piasku, gdy przy wol-

Kapitan Burzyński.

nem wystarczy już garść cennego balastu, wyrzucona za burtę, aby zbliżenie się do ziemi powstrzymać.

Oba te zjawiska — opadanie i wznoszenie się — mają to do siebie, że na początku przebieg ich jest nader łagodny, dlatego też należy tę chwilę zmiany kierunku ruchu pionowego pochwycić, bo wtenczas zaradzić mu można tanim kosztem.

Dla tych obserwacji służy specjalny przyrząd, wskazujący kierunek ruchu balonu — w dół, czy w górę. Poza tym przyrządem mają piloci balonowi jeszcze prosty sposób na określanie kierunku tego ruchu. Rzucają oni mianowicie za burtę leciutkie papierki i obserwują kierunek ich ruchu w powietrzu. Jeśli papierki lecą w dół, t. zn., że balon się wznosi, a jeśli zaczynają wlatywać do góry, t. zn., że balon opada.

Ciekawe jest to, że w gondoli balonu, o ile niema wiatru, panuje taki spokój i cisza, że bez tych środków załoga nie mogłaby się zorientować, czy balon opada, czy też się wznosi.

Oto na czym polegają te arcydzieła zawodów, które rozpoczyna się już w niedziele.

Caputo, pilot balonowy Włoch.

Sukcesy zagraniczne polskich balonów zwróciły uwagę na polski przemysł balonowy, który uzyskał szereg zamówień z zagranicy. Państwowe zakłady szycia balonów w Jabłonie — Legionowo pod Warszawą, prowadzone na zasadach komercyjnych, rozwinęły się z małych początków. W zakładach tych opracowano nowe metody gumowania i szycia balonów, to też balony polskie są przy tej samej nośności i sile o kilkadziesiąt kilo lżejsze od zagranicznych. To jest ich wyższość techniczna i dzięki temu balon „Kościuszkę”, zwyciężył w Ameryce.

W Polsce rozwija się coraz silniej sport balonowy, 5 klubów lotniczych: w Warszawie, Mościcach, Krakowie, Legionowie i Sanoku posiada własne balony kuliste. Cena balonu jest następująca: balon o pojemności 2.200 m. sześć, kosztuje około 17.000 zł., o pojemności 750 m. sześć, szkolny około 8.000 zł.

W tych samych zakładach balonowych, szyte są dla polskiego lotnictwa spadochrony, na których jeszcze nie było wypadku, by zawiodły.

5 mężczyzn siedzi u fryzjera!

Czterech z nich ma już w kwiecie wieku tysiąc! 80% wszystkich mężczyzn traci przedwcześnie włosy. Dlatego zawczasu trzeba dbać o należytą pielęgnację włosów i właściwe odżywianie skóry głowy.

Tylko TRILYSIN, tonikum dla włosów, zawiera składniki niezbędne dla utrzymania zdrowych i pięknych włosów.

Łupież znika, Wypadanie włosów ustaje, Włosy odrastają

Wystrzegać się naśladowictwa!

Ogłoszenia

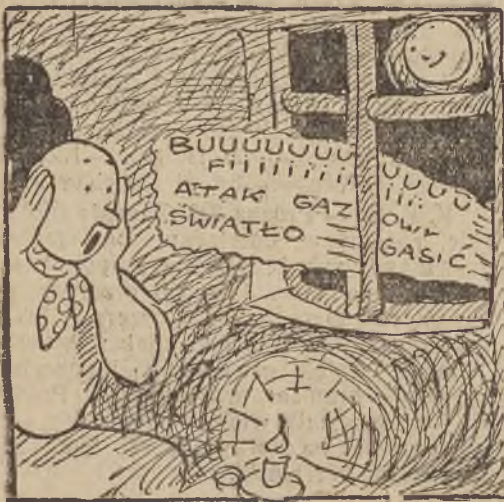
SŁUŻĄCA od zaraz potrzebna. Zgłoszenia z odpisami świadectw do „Siedmiu Groszy” pod nr. 3608d.

Metody lotu balonowego

W czasie tych lotów polskie balony Gordon-Bennettowe pilotowane były przy pomocy różnych metod, mających na celu trzymanie się pewnego kursu.

Przedewszystkiem więc, posiadają pol-

Przygody bezrobotnego Froncka

Gospodyni Froncka z troską do łóżeczka ułożyła — — — lecz gdy tylko oczy przymknęła wnet syrena go zbudziła.

Na ataku sygnał trwały Froncek mimo „kociokwiku”, zgasił świecę i — znów planów snuje w głowie swej bez liku.

Strachem go napawa księżyc, wbrew rozkazom jasno świeci... I to nawprost jego okna... Strach przed karą w Froncku niech.

To też bez namysłów wielkich biorąc pędzel za narzędzie farbę czarną miesza w garnku... Zobaczą, co z tego będzie!

(Ciąg dalszy nastąpi).

MIESIĘCZNY ABONAMENT „7 GROSZY” Z DOSTAWĄ DO DOMU PRZEZ AGENTÓW LUB PRZEZ POCZTĘ W KRAJU ZŁ.2.31.-PRZY ZAMÓWIENIU W URZĘDZIE POCZT. ZŁ.2.41

REDAKCJA KATOWICE SOBIESKIEGO 11 TELEFON 34-981 P. K. O. 301-746

CENNIK OGŁOSZEŃ W „7 GROSZACH” 1 POLE O WYMIARZE 35 mm. x 67 mm. ZŁ. 15. OGŁOSZENIA DROBNE 20 GR. ZA SŁOWO